ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

FAKULTA STROJNÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2022

PAVEL PEKÁREK

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

I. OSOBNÍ A STUDIJNÍ ÚDAJE

Přijmení:	Pekárek	Jméno: Pavel	Osobni číslo: 483212
Fakulta/ústav:	Fakulta strojní		
Zadávající kate	dra/ústav: Ústav	energetiky	
Studijní progran	n: Strojírenství		
Studijní obor:	Energetika a pr	ocesní technika	
ÚDAJE K BAK	ALÁŘSKÉ PRA	ÁCI	
lázev bakalářské	práce:		
Simulace neutro	nických vlastnost	í solných reaktorů	
lázev bakalářské	práce anglicky:		
Neutronics Simu	ulations of Molten	Salt Reactors Properties	
okyny pro vyprac	ování:		
 4) Porovnejte teore 5) Porovečte parame konstrukční materiá 7) Diskutujte výsled 8) Na základě dosa 9) Diskutujte zvolen 10) Vše přehledně : 	pocesním kduý pro l tické hodnoty migrači vých znalostí naleznět strické studie kritičnos ily) lky ižených výsledků nav né parametry koncept zpracujte do bakalářs	ních ploch solných reaktorů s literaturou te ideální poměr rozměrů válcového real ti solného reaktoru v závislosti na vybrar rhněte vlastní koncept solného reaktoru u ké práce	a výsledky simulací ktoru ných parametrech (rozměry, složení solí, z neutronického pohledu
Seznam doporuče	né literatury:		
T.J. Dolan: Molten 5 Oak Ridge National	Salt Reactors and The Laboratory Research	orium Energy. 2017 h Library Archive	12
méno a pracovišt	ě vedoucí(ho) baka	lářské práce:	
Ing. Michal Cihlá	iř ústav energet	iky FS	
méno a pracovišt	ě druhé(ho) vedouc	ci(ho) nebo konzultanta(ky) bakalářs	ké práce:
Datum zadání bal	kalářské práce: 21	.04.2022 Termín odevzdáni	í bakalářské práce: 03.06.2022
Platnost zadání b	akalářské práce: 3	31.12.2023	
Ing. Michal C podpis vedouci(ho	Cinlář o) práce	podpis vedouci(ho) üstavu/kaledny	doc. Ing. Miroslav Španiel, CSc. podpis děkane(ky)
PŘEVZETÍ ZA	DÁNÍ		ACK #64.534 (24954)
Student here no widom	te je povipeo vypracoval	hakalářskou ocici samostatná hez cizi nomoci s	wijimkeu eerkuite tõeb konsultaei

Datum převzetí zadání

н

Podpis studenta

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, že jsem řádně citoval všechny použité prameny a literaturu, a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne 30.5.2022

Pavel Pekárek

Autor:	Pavel Pekárek				
Název práce:	Simulace neutronických vlastností solných reaktorů				
Druh práce:	Bakalářská práce				
Vedoucí práce:	Ing. Michal Cihlář, Ústav energetiky, Fakulta strojní, České vysoké učení technické v Praze				
Bibliografické údaje:	Počet stran: 53				
	Počet obrázků: 15				
	Počet tabulek: 24				
	Počet grafů: 11				
	Počet příloh: 2				
Abstrakt:	Hlavním tématem této bakalářská práce jsou solné jaderné reaktory. Rešeršní část práce je zaměřena na historii solných reaktorů a jejich jednotlivých projektů provedených v Oak Ridge National Laboratory. Dále jsou zde stručně zpracovány použitelné sole a výpočetní kódy pro neutronické výpočty MCNP a Serpent. S výpočetním kódem Serpent následně pracujeme v experimentální části práce při simulacích kritičnosti. Zprvu porovnáváme teoretické migrační plochy pro základní tvary reaktorů (koule, kvádr a válec) s výsledky ze simulace a hledáme ideální rozměry válcového reaktoru. Následně provádíme pro tento válcový reaktor parametrické studie kritičnosti v závislosti na konstrukčních materiálech, typu stínění a složení soli. Práce končí vlastním návrhem reaktoru, který je množivým typem reaktoru s two-fluid				

Klíčová slova: solné reaktory, ORNL, Serpent, simulace, kritičnost

systémem.

Author:	Pavel Pekárek
Title:	Neutronics Simulations of Molten Salt Reactors Properties
Thesis type:	Bachelor's thesis
Thesis advisor:	Ing. Michal Cihlář, Department of Energy Engineering, Faculty of Mechanical Engineering, Czech Technical University in Prague
Bibliographical notes:	Number of pages: 53
	Number of figures: 15
	Number of tables: 24
	Number of graphs: 11
	Number of appendices: 2
Abstract:	The main theme of this bachelor's thesis are molten salt nuclear reactors. The theoretical part of the study is focused on the history of the molten salt reactors and their individual projects processed in Oak Ridge National Laboratory. Furthermore, usable salts and computation codes for neutronic calculations like MCNP and Serpent are briefly elaborated in the study. In the experimental part of the study we are using the computational code Serpent for simulations of criticality. Firstly, we compare the theoretical migration areas for basic shapes of reactors (sphere, prism and cylinder) with the results of simulations and we search for ideal proportions of a cylindrical reactor. Then, we perform parametric critical studies of this cylindrical reactor depending on the construction materials, the types of shielding and the composition of the salts. The study ends with own design of the reactor, which is a breeding reactor with a two-fluid system.
Kay words.	molten salt reactor ORNI Sement simulations criticality
ixcy worus.	monon san reactor, OKNE, Serpein, sinutations, entreality

Poděkování

Tímto bych rád poděkoval svému vedoucímu Ing. Michalu Cihlářovi za odborné vedení, cenné rady, věcné připomínky, ochotu a vstřícnost při konzultacích a vypracování bakalářské práce. Velké poděkování také patří mé rodině, která mě podporovala během celého mého studia a psaní bakalářské práce.

Pavel Pekárek

Obsah

0	Seznai	m zkr	atek	. 9						
1	Úvo	d								
	1.1	Real	ktory čtvrté generace – GenIV	10						
2	Real	ktory	využívající roztavené soli (MSR)	11						
	2.1	Hist	orie solných reaktorů	12						
	2.1.3	1	ARE	12						
	2.1.2	2	ART	13						
	2.1.3	3	PWAR-1	14						
	2.1.4	4	MSRE	15						
	2.1.5	5	MSBR	16						
	2.1.6	6	Množivý systém	18						
	2.2	Туру	y solí pro MSR	20						
	2.2.2	1	Fluoridové soli	20						
	2.	2.1.1	FLiBe	21						
	2.	2.1.2	FLiNaK	21						
	2.2.2	2	Chloridové soli	21						
3	Výzk	kum l	MSR v ORNL	22						
	3.1	Sepa	arace xenonu	22						
	3.1.3	1	Bublinový generátor typu Venturi	22						
	3.1.2	2	Bublinový separátor odstředivého typu	23						
	3.2	Vým	ěníky tepla	24						
	3.2.2	1	Výroba primárního výměníku tepla pro MSRE	24						
4	Výpo	očetr	ní kódy	27						
	4.1	Mor	ite Carlo metoda	27						
	4.2	MC	٩Ρ	27						
	4.3	Serp	ent	28						
5	Simu	ulace	v programu Serpent	28						
	5.1	Vstu	Ipní parametry simulace	30						
	5.1.3	1	Výsledky simulace – koule, kvádr, válec	31						
	5.2	Ideá	lní rozměry pro reaktor ve tvaru válce	34						
	5.3	Sim	ulace konstrukčních materiálů ideálního válcového reaktoru	35						
	5.3.2	1	Grafit	35						
	5.3.2	2	Ocel 316L	36						

	5.3.	.3 F	Hastelloy N	38		
	5.3.	.4 F	Hastelloy N + voda	40		
	5	.3.4.1	Lehká voda	40		
	5	.3.4.2	Těžká voda	41		
	5.4	Simula	ace reaktivity množivé soli	43		
	5.5	Simula	ace two-fluid systému	44		
	5.6	Návrh	ı vlastního reaktoru	46		
6	Záv	ěr		47		
7	Reference					
8	Sezi	nam pří	íloh	53		

0 Seznam zkratek

ANP	Projekt leteckého jaderného pohonu, Aircraft nuclear propulsion			
ARE	Letecký jaderný experiment, Aircraft reactor experiment			
ART	Letecký jaderný test, Aircraft reactor test			
BWR	Varný reaktor, Boiling water reactor			
CANDU	Kanadský tlakovodní reaktor chlazený a moderovaný těžkou vodou, <i>Canada</i> Deuterium-Uranium			
FLiBe	eutektická směs fluoridu lithného a berylnatého			
FLiNaK	eutektická směs fluoridu lithného, sodného a draselného			
GenII	Druhá generace jaderných reaktorů, Generation II reactors			
GenIII/+III	Třetí generace jaderných reaktorů, Generation III/+III reactors			
GenIV	Čtvrtá generace jaderných reaktorů, Generation IV reactors			
GFR	Rychlý reaktor chlazený plynem, Gas cooled fast reactor			
GIF	Mezinárodní fórum reaktorů čtvrté generace, Generation IV international forum			
LFR	Rychlý reaktor chlazený olovem, Lead fast reactor			
MCNP	Výpočetní kód pro přenos částic založený na metodě Monte Carlo, <i>Monte Carlo N-particle transport code</i>			
MSBR	Množivý reaktor s roztavenou solí, Molten salt breeder reactor			
MSR	Reaktor s roztavenou solí, Molten salt reactor			
MSRE	Experimentální reaktor s roztavenou solí, Molten salt reactor experiment			
ORNL	Národní laboratoř v Oak Ridge, Oak Ridge nationaly laboratory			
PWAR-1	Letecký reaktor Pratt a Whitney, Pratt and Whitney Aircraft Reactor			
PWR	Tlakovodní reaktory, Pressurized water reactor			
PHWR	Tlakové těžkovodní reaktory, Pressurized heavy-water reactor			
SCWR	Superkritický vodou chlazený reaktor, Supercritical water cooled reactor			
SFR	Rychlý reaktor chlazený kapalným sodíkem, Sodium fast reactor			
VHTR	Vysokoteplotní plynem chlazený reaktor, Very high temperature reactor			

1 Úvod

Každým rokem se zvyšuje celosvětová spotřeba elektrické energie. Tato spotřeba byla pokryta v roce 2018 z 64 % výrobou v elektrárnách využívající fosilní paliva. Z důvodu stárnutí těchto elektráren, a hlavně snahy a trendu snižování emisí oxidů uhlíku a oxidů dusíku, bude muset být výroba elektrické energie nahrazena jinými zdroji energie. Z tohoto důvodu v současné době stojí světová energetika na křižovatce. Každý stát si musí vytvořit strategii a vybrat cestu, kterou půjde. Většina států směřuje k obnovitelným zdrojům energie, které ovšem samotné nemohou zaujmout místo uhelných elektráren. Je to hlavně z důvodu jejich nestálosti při výrobě elektrické energie. Druhou možností jsou jaderné reaktory. [1]

Jaderné elektrárny vyprodukovaly v roce 2019 10 % z celkové výroby elektrické energie. Je to již známá technologie, která funguje od roku 1942 a stále se vyvíjí. Jejich výhodou je nízká výrobní cena elektrické energie, nízkoemisní provoz a bezpečnost. V současné době se převážně provozují reaktory druhé generace (GenII). Konkrétně jde o tlakovodní reaktory PWR, které jako moderátor používají lehkou vodu, varné reaktory BWR a tlakovodní reaktory PHWR využívající těžkou vodu. V posledních letech se ovšem staví a jsou naplánovány výstavby reaktorů třetí generace (GenIII/III+), které většinou vycházejí z reaktorů druhé generace, ale mají oproti svým předchůdcům lepší pasivní bezpečnost, tepelnou účinnost, ekonomičtější design, menší objem odpadu a delší životnost. I když GenIII slouží momentálně světu dobře, tak je zde pořád prostor pro vylepšení. [2] [3]

1.1 Reaktory čtvrté generace – GenIV

Dalším krokem ve vývoji technologií jaderných reaktorů jsou reaktory čtvrté generace (GenIV). Kvůli tomu byla v roce 2000 založena mezinárodní organizace "Generation IV International Forum" (GIF), která vybrala čtyři nejdůležitější kategorie (udržitelnost, ekonomika, bezpečnost a spolehlivost, odolnost proti šíření a fyzická ochrana), které zahrnují kritéria nutná pro GenIV. Hlavními kritérii jsou zlepšení bezpečnosti, vyšší tepelná účinnost, zabránění zneužití materiálů pro šíření jaderných zbraní, šetření zásob uranu, redukce s velkým poločasem rozpadu radioaktivního odpadu а schopnost ekonomické konkurenceschopnosti. V roce 2002 byl vytvořen mezinárodní organizací GIF seznam šesti typů reaktorů, které mají největší potenciál tyto kritéria splnit. Konkrétně jde o tyto typy reaktorů: [4] [5] [6]

- Rychlé reaktory chlazené plynem (GFR)

- Olovem chlazené rychlé reaktory (LFR)
- Reaktory využívající roztavené soli (MSR) _
- Nadkritické lehkovodní reaktory (SCWR) _
- Sodíkem chlazené rychlé reaktory (SFR) _
- Vysokoteplotní reaktory (VHTR)

Tyto typy reaktorů jsou většinou ve fázi výzkumu a jejich výstavba a využití jsou plánovány za pár desítek let. Nicméně již v této době je v Čínské lidové republice ve fázi výstavby první jaderná elektrárna využívající technologie reaktorů čtvrté generace. [7]

Gas Cooled Fast Reactor

Molten Salt Cooled Reactor

Reaktory využívající roztavené soli (MSR) 2

Reaktory využívající roztavené soli jsou spíše koncept nežli technologie. Představují spoustu různých řešení, které se odlišují v použitém chladivu, palivu a neutronovém spektru. MSR tedy mohou pracovat jako tepelné reaktory, rychlé reaktory nebo i jako reaktory využívající epidermálních neutronů. MSR může pracovat s palivovými cykly U235, U/PU nebo TH/U233 a využívá roztavené soli jako palivo a/nebo chladivo. Soli, které se využívají, jsou zejména fluoridové a chloridové. Obecně výhodou MSR jsou nízký tlak v primární oblasti, vysoká pasivní bezpečnost, malá spotřeba paliva, vyšší tepelná účinnost a průběžné doplňování paliva. [8] [9] [10]

Obrázek č.1 Schéma reaktorů čtvrté generace [5]

2.1 Historie solných reaktorů

První myšlenka na vytvoření homogenního reaktoru vznikla již ve 40. letech minulého století. Přišli s ní Eugene Wigner a Harold Urey, kteří se snažili prosadit pohled na jaderný reaktor jako na chemicko-fyzikální systém. Tuto vizi převzal Alvin Weinberg, který společně se svými spolupracovníky z Národní laboratoře z Oak Ridge (ORNL) začal tuto koncepci jaderných reaktorů zpracovávat. Od roku 1948 se začaly provádět experimenty homogenního reaktoru s palivem na bázi roztoku síranu urynalu, které přešly od počátku padesátých let na experimenty s kapalným palivem ve formě fluoridových solí. [11] [12]

První, kdo zkoumali možnost použití roztavených solí na bázi fluoridu v jaderném reaktoru, byli vědci z ORNL Ed Betis a Ray Bryant. Rozsáhlý výzkum solných reaktorů odstartoval ve Spojených státech amerických v rámci armádního projektu "Aircraft Nuclear Propulsion" (ANP), který vznikl v roce 1946 a v padesátých letech bych přesunut do ORNL. Hlavní motivací ANP bylo vytvoření vysokoteplotního jaderného reaktoru, který měl sloužit jako pohon pro bombardéry s dlouhým doletem. [11] [12]

2.1.1 ARE

V rámci projektu ANP bylo rozhodnuto, že je nutné postavit "Aircraft Reactor Experiment" (ARE), aby se získaly všechny potřebné informace ke konstrukci a návrhu reaktoru pro letadla. Původně měl být ARE na pevné palivo a měl být chlazen kapalným sodíkem. Nicméně kvůli obavám nestability řetězové reakce bylo od tohoto konceptu opuštěno a byl nahrazen cirkulujícím kapalným palivem. V roce 1953 byl postaven malý fungující model MSR, na který navázal v roce 1954 plnohodnotný MSR. Tento reaktor dosáhl výkonu 2,5 MWt a byl v provozu po dobu 9 dní při ustálené teplotě paliva 860 °C (nejvyšší teplota paliva 882 °C). Jako palivo bylo použito NaF – ZrF_4 – UF₄ s procentuálním složením 53,09 mol.% NaF, 40,73 mol.% ZrF_4 a 6,18 mol.% UF₄. Palivo bylo v primárním okruhu chlazené sekundárním okruhem s heliem, které následně ohřívalo vodu. Reflektor a moderátor byl chlazen tekutým sodíkem, který následně přenášel teplo na helium a vodu. Jako moderátor neutronů byl použit oxid berylnatý – BeO. Tento experiment proběhl bez jakýchkoliv mechanických či chemických problémů. Výsledkem bylo zjištěno, že nainstalované regulační tyče nejsou potřeba, protože díky negativnímu teplotnímu koeficientu reaktivity paliva s rostoucí teplotou je reaktor stabilní a samoregulační. [13] [14] [15] [16]

Obrázek č.2 Řez reaktoru ARE [16]

2.1.2 ART

Dalším vojenským experimentem v rámci ANP, který přímo navazoval na ARE, byl projekt ART, který probíhal v letech 1954 až 1957. V rámci tohoto projektu byl navržen reaktor s instalovaným výkonem 60 MWt, který by byl schopný provozu v letadle. Vzhledem ke tvaru je tento reaktor nazýván "Fireball". Jako palivo opět využíval NaF – ZrF_4 – UF₄. Byl moderován berylliem a chlazen kapalným eutektikem sodíku a draslíku (NaK). V rámci testování jaderných bombardérů byly nainstalovány reaktory do dvou letounů B-36 Convair. Hlavním cílem bylo zajistit ochranu posádky letadla pomocí odklonění/stínění radioaktivního záření. Reaktor sám o sobě technicky uspěl, ale problém představovala hmotnost, která byla způsobená prvky pro stínění radioaktivního záření. [11] [14] [16]

Obrázek č.3 Řez reaktorem ART [16]

2.1.3 PWAR-1

Třetím solným reaktorem v rámci armádního výzkumu byl "Pratt and Whitney Aircraft Reactor-1" (PWAR-1). Byl to kritický reaktor, který se designově podobal reaktoru "Fireball". Kritičnosti dosáhl v roce 1957 a byl v provozu po několik týdnů, po kterých byl vypnut a rozebrán. Jako palivo a chladivo byla použita sůl NaF – ZrF_4 – UF₄. Reaktor byl provozován při konstantní teplotě okolo 675 °C a téměř nulovém výkonu. Hlavním účelem pokusu bylo experimentálně ověřit teoreticky předpovězené jaderné vlastnosti reaktoru. [17] [18] [19]

Celý program ANP byl v roce 1961 zrušen. Bylo to jednak z důvodu, že po 15 letech a obrovských finančních nákladech nebyl vyvinut vojensky funkční jaderný pohon, a hlavně z důvodu vzniku dalekonosných raket, které svou přítomností zrušily potřebu výzkumu letadel s jaderným pohonem. [17] [18] [19]

2.1.4 MSRE

Díky dobrým výsledkům reaktoru ARE a snahy využít nabytých znalostí o MSR, byla vytvořena v ORNL skupina vědců, která se zaměřila na civilní využití technologie MSR v podobě jaderné elektrárny. Výzkum výroby elektrické energie pomocí MSR začal v roce 1957 a trval do roku 1960. Tento výzkum dospěl k závěru, že MSR operující na thoriovém cyklu, mohou být vhodné na výrobu levné elektrické energie. V závislosti na tomto výzkumu se americká komise pro Atomovou energii rozhodla schválit projekt "Molten salt reactor experiment" (MSRE). [15] [16]

V roce 1960 začal návrh designu reaktoru pro MSRE. Rozhodovalo se mezi two-fluid a single-fluid konceptem. I když two-fluid koncept měl v mnoha aspektech navrch, tak byl nakonec vybrán single-fluid koncept, a to zejména pro jednoduší konstrukci. V roce 1962 začala výstavba reaktoru, jehož provoz byl zahájen v roce 1964 a v roce 1965 dosáhl kritičnosti. Tepelný výkon tohoto experimentálního reaktoru se pohyboval okolo 7,5 MWt. Jako palivo a primární chladivo sloužila sůl ^{7} LiF – BeF₂ – ZrF₄ – UF₄ s procentuálním složením 65 mol.% ^{7} LiF, 29,1 mol.% BeF₂,5 mol.% ZrF₄ a 0,9 mol.% UF₄. Jako sekundární chladivo byla použita sůl LiF – BeF₂. V aktivní zóně reaktoru bylo umístěno skoro 600 pyrolytických grafitových tyčí, které sloužily jako moderátor. Hlavní konstrukční materiál, který byl použit všude, kde docházelo ke styku se solí, byla slitina na bázi niklu INOR-8 (Hastelloy-N). [15] [16] [20] [22]

Po úspěšném provozu byla v roce 1968 ukončena první fáze, při níž se dosáhlo zamýšlených cílů. Tavenina o teplotách přesahující 648 °C téměř nepůsobila korozivně na kov ani grafit. Všechny části zařízení reaktoru byly provozovány bez potíží. Radioaktivní plyny a kapaliny byly bezpečně zachyceny a palivo bylo po celou dobu provozu stabilní. [15] [20]

Obrázek č.4 Fotografie reaktoru MSRE [16]

Druhá fáze MSRE začala v roce 1968, kdy byl pomocí plynného fluoru separován uran z primárního okruhu v palivové soli jako UF₆. V dalším kroku bylo do nosné soli přidáno eutektikum ²³³UF₄ – LiF. Tímto došlo ke změně paliva z ²³⁵U na ²³³U. V říjnu roku 1968 dosáhl reaktor kritičnosti a stal se tak prvním kritickým reaktorem, který využívá ²³³U jako palivo. Do taveniny bylo přidáno i plutonium ve formě PuF₃, aby se zkoumala proveditelnost použití plutonia v reaktorech s roztavenou solí. Dále bylo zkoumáno odstraňování xenonu, chování štěpných produktů a chování tritia. V roce 1969 byl reaktor odstaven a projekt MSRE ukončen. Experiment byl velice úspěšný a přinesl mnoho nových poznatků, které vedly k projektu "Molten salt breeder reactor" (MSBR). [15] [20] [21] [22]

2.1.5 MSBR

Následující fáze výzkumu v ORNL byla zaměřena na množivý reaktor MSBR. Koncepty množivých reaktorů jsou zajímavé z důvodu účinného využití štěpitelného uranu, kterého je v poměru k ostatním izotopům uranu v přírodě malé množství. Konkurující koncept MSBR byl rychlý množivý reaktor chlazený sodíkem. [12] [19] [23] V roce 1970 byl Weinbergovým týmem z ORNL představen návrh množivého reaktoru. Návrh představoval one-fluid koncept reaktoru s tepelným výkonem 2250 MWt a elektrickým výkonem 1 GWe. Jako palivo a primární chladivo byla použita směs solí LiF – BeF₂ – ThF₄ – UF₄. Vstupní teplota soli do reaktoru byla okolo 537 °C a výstupní přibližně 705 °C. Palivový uran nesený touto směsí je ²³³U, který vznikne přeměnou z thoria. Přibližný zisk paliva se odhadoval na 3,3 % za rok. Jako sekundární chladivo sloužila směs NaBF₄ – NaF. Reaktorová nádoba vyrobená z Hastelloy N byla navržena s průměrem 6,7 metru a výškou 6,1 metru. Jako reflektor a moderátor by sloužil grafit. [12] [19] [23]

Obrázek č.5 Plánované schéma reaktoru MSBR [29]

Prvkem reaktorového systému mělo být i zařízení na přepracování paliva, které mělo palivový okruh čistit od štěpných produktů, odebírat přebytečný ²³³U a průběžně doplňovat thoriem. Projekt MSBR byl ovšem, i přes všechny své výhody oproti tehdy stavěným reaktorům s pevným palivem a chlazených vodou, americkou Atomovou komisí zamítnut a zůstal pouze na papíře. [12] [19] [23]

2.1.6 Množivý systém

Množivé reaktory jsou obecně typem reaktorů, které při výrobě energie vyprodukují více štěpitelného materiálu, než sami spotřebují. Na rozdíl od konvenčních reaktorů, které jako palivo mohou používat pouze snadno štěpitelný ²³⁵U, se u množivých využívá ²³⁸U nebo ²³²Th. Tím se výrazně rozšiřuje palivová základna, jelikož těchto izotopů je v přírodě oproti ²³⁵U značné množství. Množivé reaktory lze rozdělit podle rychlosti neutronů na rychlé množivé a tepelné množivé. [24] [27]

Rychlé množivé reaktory využívají nejběžnější množivé reakce, což je vznik ²³⁹Pu z neštěpitelného ²³⁸U. Jako palivo se zde tedy používá ²³⁸U, u kterého jsou při bombardování neutrony a následné absorpci neutronu, spuštěny dva po sobě jdoucí beta rozpady. Přes tyto rozpady vzniká již štěpitelný ²³⁹Pu, jehož vzniklé množství udává množivý poměr. Množivý poměr vyjadřuje poměr vyrobeného štěpného ²³⁹Pu ku štěpnému palivu použitého při jeho výrobě, tedy ²³⁵U. Při štěpení ²³⁵U vzniká průměrně 2,4 neutronů, přičemž 1 neutron je potřeba k udržení reakce. Zbylé 1,4 neutrony jsou v případě, že nedojde k jejich úniku nebo parazitnímu záchytu využity pro množení paliva. Hodnota 1,4 je též maximální hodnota, které může množivý poměr dosáhnout. [24] [25] [26]

$$n \longrightarrow 2^{38}_{92} U$$

$$T_{1/2} = 23.5 \min 2^{39}_{92} U \beta^{e^-}$$

$$T_{1/2} = 2.35 days 2^{39}_{93} Np \beta^{e^-}$$

$$T_{1/2} = 2.44 \times 10^4 yrs 2^{39}_{94} Pu$$

Obrázek č.6 Transmutace uranu-238 na plutonium-239 [26]

Vzniklé plutonium je dále ostřelováno rychlými neutrony. Při pohlcení volného neutronu se plutonium rozpadne na dva štěpné fragmenty. Při této reakci se uvolňuje teplo i neutrony, které následně štěpí další plutoniová jádra. Tento proces se stává samoudržující řetězovou reakcí. Teplo se z aktivní zóny odebírá pomocí tekutého kovu. Nejčastější chladivo

je tekutý sodík nebo lithium. Voda jako chladivo je pro tento typ nevhodná kvůli její schopnosti zpomalovat neutrony. Samotná aktivní zóna reaktoru se sestává z obohaceného uranu na úroveň až 30 %, který je obalen vrstvou ²³⁸U. V aktivní zóně nenajdeme žádný moderátor, protože rychlé neutrony jsou účinnější pro transmutaci ²³⁸U na ²³⁹Pu. [24] [25] [26]

Tepelné množivé reaktory používají jako základní palivo ²³²Th, které se přemění na štěpitelný ²³³U. Průběh transmutace je obdobný jako u rychlých reaktorů. Tento izotop uranu je již schopný vytvořit řetězovou reakci. Oproti rychlým množivým reaktorům je zde potřeba moderátor v podobě grafitu, který slouží ke zpomalení neutronů. Teplo lze z aktivní zóny odebírat pomocí vody nebo soli. Existují hlavní dva koncepty konstrukce tepelného množivého reaktoru, a to single-fluid koncept a two-fluid koncept. [24] [25] [28]

Obrázek č.7 Transmutace thoria-232 na štěpný uran-233 [27]

Single-fluid koncept zahrnuje reaktorovou nádobu naplněnou solí, která obsahuje množitelný prvek (thorium) i štěpitelný prvek (uran). Do nádoby jsou zasunuty grafitové tyče pro moderaci a usměrňování toku soli. Sůl se zde chová i jako chladivo, které odnáší teplo do výměníku. Před vstupem do aktivní zóny se provádí čištění soli od štěpných produktů a dochází k doplnění uranu. [28] [29]

U two-fluid konceptu máme palivovou sůl a množivou sůl oddělenou. V oblasti aktivní zóny reaktoru, která obsahuje pouze štěpné látky, je velká hustota neutronů. Okolo oblasti aktivní zóny se nachází množivá sůl obsahující thorium. V důsledku absorpce neutronů, které unikly z oblasti aktivní zóny, dochází ke vzniku štěpného materiálu. Tento nově vzniklý štěpný materiál je následně separován od množivé soli a je přidáván do palivové soli, jež proudí přes aktivní zónu, tepelný výměník a přepracovací stanici. Oproti single-fluid konceptu je tento systém více účinný, protože nedochází k podstatnému úniku neutronů, má menší reaktorovou nádobu a jednodušší zpracování paliva. [28] [29]

Obrázek č.8 Two-fluid koncept [28]

2.2 Typy solí pro MSR

Jedním z důležitých prvků u MSR jsou palivové a chladící soli. Palivové soli slouží k přenosu štěpitelného materiálu do aktivní zóny a také odvodu tepla z primárního okruhu. Chladící soli se nacházejí v sekundárním okruhu a slouží pouze k přenosu tepla. Pro využití v MSR se zkoumají převážně fluoridové a chloridové solné směsi. Vývoj těchto směsí začal v ORNL již v rámci projektu ARE. Hlavní požadavky pro tyto směsi jsou nižší teplota tání, vysoká teplota varu, vysoká objemová tepelná kapacita, nízký tlak par při provozních teplotách, vysoká tepelná vodivost, možnost extrakce štěpných produktů z palivové soli, odolnost proti záření, chemická stabilita a další. [30] [31] [32] [33]

2.2.1 Fluoridové soli

Hlavním kandidátem pro chladivo primárního i sekundárního okruhu jsou fluoridové směsi solí. Uvažované směsi mají dostačující hodnoty parametrů tepelné kapacity, tepelné vodivosti a viskozity při pracovních teplotách. Dále mají velmi nízký tlak par, přenášejí více tepla než voda, mají vysokou odolnost vůči záření, nereagují prudce s vodou či vzduchem, mají poměrně nízké korozivní účinky na grafit a jsou inertní vůči některým běžným konstrukčním materiálům. Tyto vhodné směsi se skládají nejčastěji z fluoridu lithného (LiF), fluoridu draselného (KF), fluoridu berylnatého (BeF), fluoridu zirkoničitého (ZrF₄) a fluoridu draselného (NaF). [30] [34] [35]

2.2.1.1 FLiBe

Jednou z nejdůležitějších fluoridových solí pro využití v MSR je směs LiF – BeF₂ (67 – 33mol%) známá pod zkratkou "FLiBe". Tato směs byla vyvinuta v ORNL a sloužila jako palivová i chladící sůl v projektu MSRE. FLiBe je eutektická při teplotě 459 °C a bod varu má při 1430 °C. Další vhodné vlastnosti jsou vysoká tepelná vodivost, vysoká tepelná kapacita, napomáhání moderaci neutronů a malé korozivní účinky, pokud je neznečištěná. Nevýhodou této směsi je vznik tritia vlivem izotopu lithia Li-6 a přítomnost toxického beryllia. [30] [32] [36]

Obrázek č.9 Palivová sůl FLiBe v pevném a kapalném skupenství [16]

2.2.1.2 FLiNaK

Dalším vhodnou fluoridovou solí je směs LiF – NaF – KF (46,5 – 11,5 – 42mol%) nazývaná FLiNaK. Narozdíl od FLiBe se uvažuje o FLiNaK pouze jako o chladící soli pro sekundární okruh kvůli nevhodným neutronickým vlastnostem. FLiNaK má teplotu tavení při 454 °C a začíná se vařit při 1570 °C. Má opět vysokou tepelnou vodivost a kapacitu. Oproti FLiBe je korozivnější, ale neobsahuje toxické beryllium. [32] [37] [38]

2.2.2 Chloridové soli

Druhým typem vhodných solí pro MSR jsou chloridové směsi solí. S chloridovými solemi se uvažuje v aplikaci palivové soli pro rychlé reaktory a jako chladivo do sekundárního okruhu. Skládají se z chloridu lithného (LiCl), chloridu draselného (KCl), chloridu sodného (NaCl) a chloridu hořečnatého (MgCl₂). Oproti fluoridům mají chloridy vyšší rozpustnost aktinidů, jsou levnější a mají větší korozivní účinky. [30] [31]

3 Výzkum MSR v ORNL

Historicky byl výzkum solí vhodných pro MSR a obecně technologií zabývajících se MSR v 20. století centralizován v "Oak Ridge National Laboratory" ve Spojených státech amerických. ORNL je vědecko-technická mnohoúčelová národní laboratoř, nacházející se v americkém státě Tennessee. ORNL byla založena v roce 1943 v rámci projektu Manhattan. Jedná se o největší národní vědeckou laboratoř ve Spojených státech amerických v oblasti energetiky. Projekty v ORNL jsou zaměřeny zejména na vývoj bezpečnostních systémů, vývoj materiálů, výzkum neutronů a vývoj energetických zařízení. V této kapitole se zaměříme na vybrané problémy a komplikace, které provázely výzkum MSR. Následující podkapitoly vycházejí z technických zpráv a knižních publikací zveřejněných v online knihovně ORNL. Seznam dostupných technických zpráv a knižních publikací zabývajících se MSR z online knihovny ORNL jsou zpracovány do příloh. [39] [40]

3.1 Separace xenonu

Jeden z problémů, který musel být vyřešen při projektu MSBR, byl vznik xenonu a jeho separace. Separace xenonu je nutná, protože konkrétně xenon-135 je ideálním absorbátorem neutronů a kvůli této schopnosti je jeho přítomnost v aktivní zóně nepřípustná. Xenon v reaktoru vzniká rozpadem jódu-135, který je běžným štěpným produktem. Výhodou MSR je, že dokáže tyto plynné štěpné produkty nepřetržitě odstraňovat z proudící palivové soli. Například pomocí bublin, které slouží k zachycení xenonu. Tyto bubliny musí být nejdříve vytvořeny a přivedeny do toku palivové soli a následně z této soli separovány. [41] [42]

3.1.1 Bublinový generátor typu Venturi

V rámci projektu MSBR byl pro systém odstraňující xenon vyvinut bublinový generátor Venturiho typu. K odstranění xenonu z palivové soli dochází díky nepřetržitému přísunu helia o vysoké rychlosti do proudu palivové soli v hrdle Venturiho trubice. Bubliny jsou tvořeny z důvodu turbulence tekutiny v difuzorovém kuželu. Množství helia vstřikované do soli se pohybuje mezi 0,2 - 1% objemové hmotnosti plynu, který se nachází ve střední rovině reaktoru. Xenon-135 se poté pomocí turbulentní difuze přenese z palivové soli na bubliny helia, které jsou následně odstraněny ze soli v separátoru. [43]

ORNL-DWG 73-1544

Obrázek č.10 Schéma bublinového generátoru Venturiho typu [43]

3.1.2 Bublinový separátor odstředivého typu

Kromě generátoru bublin je potřeba, aby v systému pro odstranění xenonu byl i jeho separátor. Opět v rámci projektu MSBR byla navržena koncepce odstředivého typu bublinového separátoru. Při vstupu do separátoru se kapalina s héliovými bublinami uvede při průchodu stacionárními vírovými lopatkami do rotačního pohybu. Bubliny se následně pohybují směrem ke středu separátoru, a to v důsledku gradientu radiálního tlaku vyvolaného vírovým pohybem kapaliny. Plyny jsou poté odstraněny společně s částí kapaliny přes odběrné otvory. Tyto otvory jsou umístěny na obou koncích separátoru. Kapalina následně protéká přes zotavovací lopatky, které odstraní rotaci vzniklou na vstupu. Účinnost tohoto separátoru se pohybuje mezi 80–95 % v závislosti na průměru bublin a kapalině. Dále se při experimentálních testech zjistilo, že xenon stačí separovat z 10 % postranního proudu, aby se jeho koncentrace snížila na přijatelnou úroveň. [44]

Obrázek č.11 Schéma bublinového separátoru odstředivého typu [44]

3.2 Výměníky tepla

Důležitým konstrukčním prvkem jakékoli elektrárny jsou výměníky tepla. Tyto zařízení slouží k průběžnému nebo přerušovaného přenosu tepelné energie mezi ohřívajícím a ohřívaným médiem. Mezi klasická teplonosná média se řadí převážně voda, vodní pára, vzduch, spaliny a v případě MSR roztavené soli. Typy výměníků se dají rozdělit podle pracovního pochodu, podle účelu a použití, podle vzájemného proudění médií, podle konstrukčního řešení a podle kombinace teplonosných médií. Základní požadavky na výměníky jsou co nejmenší rozměry, hmotnost, tlakové ztráty, cena a co nejvyšší výkon a spolehlivost v provozu. [45] [46]

3.2.1 Výroba primárního výměníku tepla pro MSRE

V rámci projektu MSRE byl vytvořen program, který se zabýval vývojem výrobních procesů výměníků tepla, které by zajistily co nejvyšší stupeň spolehlivosti. U MSRE byl použit rekuperační výměník s 163 U-trubkami o vnějším průměru 12,7 mm svařené s trubkovnicí o tloušť ce 38,1 mm. Trubky i plášť výměníku byly vyrobeny z INOR-8 [Ni – Mo – Cr – Fe (17 – 7 – 4 – 72 mol%)], který je vysoce pevný materiál s vynikající odolností vůči korozi a dobrou svařitelností. Jako ohřívací médium sloužila palivová sůl ⁷LiF – BeF₂ – $ZrF_4 – UF_4$ a jako ohřívané médium v trubkách chladící sůl LiF – BeF₂. [46]

Obrázek č.12 Primární tepelný výměník pro MSRE [46]

Hlavním výrobním problémem, který musel být vyřešen, byla spolehlivost svarových spojů typu trubka-hlava. Tyto spoje dobře fungují při nízkých a středních teplotách, ale při cyklických změnách vysokých teplot u nich dochází u svaru mezi trubkou a plechem k mikrotrhlinám v zářezu kořenu svaru. Jedním ze způsobů, jak tento problém vyřešit, je zpětným pájením, kterým se eliminuje zářez a hlavní napětí se přesouvá do příznivější oblasti. Na obrázcích č. 10 a 11 jsou schematicky znázorněny svařovaný a zpětně pájený spoj. Jako pájecí slitina byla vybrána Au – Ni (82 – 18mol%), která má dobrou odolnost proti korozi vůči roztavené fluoridové soli, dobrou tažnost a poměrně nízkou teplotu pájení. Dále byl vyvinut postup svařování i zpětného pájení. Hlavní podmínka byla čistota povrchu, která byla u sváření zajištěna vydrhnutím trubek pomocí acetonu a trichlorethylenu a následně smontovány čistými rukavicemi. Během montáže, svařování a rentgenografické kontroly, byl svazek trubek uzavřen v polyethylénovém vaku, který maximálně zamezoval kontaminaci, která by mohla ovlivnit následné pájení. Pájení bylo provedeno v peci naplněné suchým

vodíkem. Po všech kontrolách se zjistilo, že všech 326 spojů trubek s trubkovnicí je schopno plnit svůj účel, ale musela se udělat ještě jedna úprava. [46] [47]

Obrázek č.13 Příprava trubnice před svařováním a pájením [46]

Obrázek č.14 Spoj trubka-trubnice po svařování a pájení [46]

Při předinstalační zkoušce průtoku výměníkem byly zjištěny tlakové ztráty, které dosahovaly nežádoucích hodnot. Metoda, která byla použita pro snížení tlakových ztrát, spočívala v odstranění čtyř U-trubek, které byly umístěny u vstupu i výstupu ohřívajícího média do výměníku. Po odstranění pláště byly tyto trubky uřezány a zbylo osm pahýlů, které musely být utěsněny. Společně s U-trubkami byly odstraněny i některé podpěrné tyče okolo obvodu výměníku, aby se udělalo místo pro svařovací hořák. Utěsnění bylo dosaženo pomocí nalisování zástrček z INOR-8, které byly přivařeny ke zbylým částím trubek. Tyto spoje byly provedeny speciálně kvalifikovaným svářečem spolehlivě, protože během provozu nedošlo k žádnému úniku chladící soli ze systému. [47]

Obrázek č.15 Schéma designu zástrčky v trubce [47]

4 Výpočetní kódy

V současné době se při navrhování a vyhodnocování různých projektů využívá simulací vytvořených pomocí matematických modelů. Matematické modely mohou být využity v přírodních i společenských vědách. Existuje mnoho typů dělení modelů, přičemž hlavními jsou statické/dynamické, diskrétní/spojité a deterministické/stochastické.

- Statické/dynamické modely: Dynamické modely zohledňují časově proměnné změny stavu, vyvíjí se v čase. Statické modely jsou naopak časově neměnné.
- Diskrétní/spojité modely: Diskrétní modely jsou takové, že námi hledané proměnné se mění pouze v diskrétním souboru bodů v čase. Kontinuální modely naopak představují proměnné spojitým způsobem v čase.
- Deterministické/stochastické modely: Deterministické modely se vyznačují tím, že jsou zcela předvídatelné a neobsahují nejistotu. Prvky a vztahy mezi nimi jsou pevně dané, a tak nám při stejných vstupních podmínkách vyjdou vždy stejné výstupy. Stochastické metody mají vstupy náhodné proměnné, a tím pádem jsou jeho výstupy též náhodné. Výsledky jsou typické tím, že nám udávají směrodatnou odchylku, která vytváří interval možných výsledků. [48]

4.1 Monte Carlo metoda

Jedním z důležitých stochastických modelů je metoda Monte Carlo. Tato metoda využívá pseudonáhodná čísla, která tvoří náhodnou posloupnost, s jejichž pomocí lze vytvořit algoritmy. Tyto algoritmy následně umožňují řešení určitých integrálů, diferenciálních rovnic a simulace experimentů. Historie metody Monte Carlo sahá do 50. let minulého století. Jejími tvůrci jsou Stanislaw Ulam, John von Neumann, Robert Richtmyer a Nicholas Metropolis. V roce 1947 napsal John von Neumann zjednodušený kód, který byl první formulací výpočtů Monte Carlo. Koncem roku 1947 byl kód dokončen a v roce 1948 byly provedeny první výpočty na počítači ENIAC. V následujících letech byly vytvořeny speciální samostatné kódy, které byly v roce 1977 spojeny a vytvořily první obecný kód MCNP. [49] [50] [51]

4.2 MCNP

Monte Carlo N-Particle Transport Code (MCNP) je univerzální, třírozměrný kód, který se využívá k modelování transportu částic. Nejčastěji se jedná o částice neutronů, fotonů a elektronů. MCNP se využívá zejména v oblasti dozimetrie a ochrany před ionizujícím zářením, při návrhu radiačního stínění, při návrhu deflektorů, k určení bezpečnosti jaderné kritičnosti, při návrhu štěpného a fúzního reaktoru a v mnoha dalších aplikacích. Hlavní výhodou MCNP

je jeho schopnost nahradit drahé, neproveditelné nebo časově náročné experimenty. Na druhou stranu je poměrně složité tyto kódy získat. Schválení a distribuce MCNP mimo Spojené státy americké, která se řídí zákony ministerstva energetiky, obvykle trvá několik měsíců s nejistým výsledkem. Výsledek, který nám metoda Monte Carlo udává, je v určitém intervalu spolehlivosti s určitou odchylkou. [49] [50] [51] [52]

4.3 Serpent

Jedním z dalších kódů využívajících metody Monte Carlo je víceúčelový kód Serpent. Vývoj tohoto kódu byl zahájen v roce 2004 v Technickém výzkumném středisku VTT ve Finsku. Od roku 2009 je kód veřejně distribuován. Původní verze Serpent 1, byl zjednodušený dvourozměrný transportní kód pro aplikace fyziky reaktorů. Následný vývoj Serpent 1 byl ukončen v roce 2010 společně se zahájením vývoje komplexnějšího kódu Serpent 2. Využití Serpent 2 se dá rozdělit do tří kategorií. [53] [54]

- Aplikace fyziky reaktorů výpočty kritičnosti, studie palivového cyklu, modelování reaktorů
- Multi-fyzikální simulace spojené výpočty tepelné hydrauliky, CFD kódy pro simulace odsíření a výkonnosti paliva
- Simulace transportu částic transport fotonů a neutronů, výpočty dávek záření a stínění, fúzní výzkum

5 Simulace v programu Serpent

V praktické části naší práce se budeme zabývat neutronickými vlastnostmi reaktoru při změnách tvaru, konstrukčních materiálů a chemického složení soli. Na úvod praktické části budeme porovnávat výsledky migračních ploch a délek pro základní tvary solných reaktorů získané výpočtem kritické rovnice a simulacemi pomocí kódu Serpent 2.

Reaktivita (ρ) je jedna ze základních fyzikálních veličin popisující stav reaktoru, respektive jeho kritičnost dle vztahu (1). Kladná reaktivita vyjadřuje nadkritický reaktor, záporná reaktivita znamená podkritický reaktor a nulová reaktivita vyjadřuje kritický reaktor. V praxi se vždy snažíme dosáhnout kritického reaktoru a tím pádem se přiblížit k reaktivitě rovno nule. [55] [56] [59]

$$\rho = \frac{k-1}{k} \left[-\right] \tag{1}$$

Reaktivita se určuje pomocí koeficientu násobení (k), který je poměrem mezi počtem neutronů právě vzniklé generace a počtem neutronů předchozí generace. Tento koeficient určuje, zda se hustota neutronů mění či zůstává konstantní. Tím pádem určuje, jaká ze tří následujících řetězových reakcích v reaktoru probíhá. [55] [56]

1) k < 1 – Podkritická řetězová reakce: počet neutronů v systému exponenciálně roste

- 2) k > 1 Nadkritická řetězová reakce: počet neutronů v systému exponenciálně klesá
- 3) k = 1 Kritická řetězová reakce: počet neutronů v systému zůstává konstantní

V nekonečně velikém reaktoru ne5mohou ze systému unikat neutrony a v tomto případě mluvíme o koeficientu násobení v nekonečném prostředí (k_{inf}). K určení koeficientu násobení v nekonečném prostředí se používá Fermiho Čtyř-faktorový vzorec (2) a závisí na faktoru reprodukce (η), faktoru tepelného využití (f), pravděpodobnosti úniku rezonance (p) a faktoru rychlého štěpení (ϵ). [55] [57]

$$\mathbf{k}_{\inf} = \boldsymbol{\eta} \cdot \mathbf{f} \cdot \mathbf{p} \cdot \boldsymbol{\varepsilon} \left[- \right] \tag{2}$$

Pro konečně veliký reaktor zavádíme efektivní koeficient násobení (k_{eff}), který určujeme z Šesti-faktorového vzorce (3). K veličinám z Fermiho Čtyř-faktorového vzorce, které ovlivňují hodnotu efektivního koeficientu násobení, přibývají pravděpodobnosti neuniknutí neutronů ze systému (P_{NL}). [55] [57] [58]

$$k_{eff} = k_{inf} \cdot P_{NL} [-]$$
(3)

Pravděpodobnost neuniktnutí neutronů ze systému je veličina, která udává pravděpodobnost neuniknutí rychlých i tepelných neutronů ze systému při jejich zpomalování. Tato veličina je závislá na geometrickém faktoru jaderného reaktoru (B) a na migrační délce neutronů (M), popřípadě migrační ploše neutronů (M²) dle vzorce (4). [55] [59]

$$P_{\rm NL} = \frac{1}{1 + M^2 \cdot B^2} \ [-] \tag{4}$$

Geometrický faktor je veličina, která definuje geometrii jádra reaktoru. Tento faktor je možno ovlivňovat změnou jakéhokoliv rozměru aktivní zóny reaktoru. Pro základní geometrie je geometrický faktor dán vztahy viz Tabulka č.1. [55] [59]

Geometrie	Geometrický faktor
Nekonečná deska	$\left(\frac{\pi}{a}\right)^2$
Kvádr	$\left(\frac{\pi}{a}\right)^2 + \left(\frac{\pi}{b}\right)^2 + \left(\frac{\pi}{c}\right)^2$
Nekonečný válec	$\left(\frac{2,405}{R}\right)^2$
Válec	$\left(\frac{2,405}{R}\right)^2 + \left(\frac{\pi}{H}\right)^2$
Koule	$\left(\frac{\pi}{R}\right)^2$

Tabulka č.1 Vztahy geometrického faktoru pro základní geometrie

Migrační délka neutronů je dána odmocninou ze součtu čtverců difúzních délek rychlých a tepelných neutronů. Přičemž difuzní délky určují vzdálenost mezi vznikem a zánikem daného neutronu. Velikost této veličiny ovlivňuje zejména volba moderátoru. [55] [59]

5.1 Vstupní parametry simulace

Pro simulace reaktoru byla použita sůl LiF – BeF₂ – UF₆ o molovém složením složek 66,85 % - 32,5 % - 0,65 %, o teplotě T = 900 K, hustotě $\rho_{FLiBe} = 2,186 g/cm^3$ a o hmotnostním složením jednotlivých prvků viz Tabulka č.2. Simulace byla prováděna po dobu 100 aktivních cyklů, při generování 10 000 neutrony za cyklus.

	FLiBe					
Prvek	Hmotnostní složení [%]	Hustota [g/cm³]				
U-235	4,067					
U-238	0,310					
F	73,849	2 1 9 6				
Li-6	0,001	2,100				
Li-7	13,394					
Ве	8,377					

Tabulka č.2 Složení FLiBe soli [60]

Simulace byla prováděna pro tři různé geometrie reaktoru, a to kouli, kvádr a válec. Pro simulace koule se měnil její průměr a u simulací kvádru se měnila délka strany jeho čtvercové podstavy při konstantní výšce kvádru, která činila vždy 2,5 metru. Pro válec jsme zanechali konstantní výšku 2,5 metru a měnili jsme poloměr jeho podstavy. Výstupní data každé simulace obsahovala veličiny k_{eff} a k_{inf} , ze kterých se dále výpočtem zjistily hodnoty veličin pravděpodobnosti neuniknutí, migrační plochy a migrační délky.

Výsledky simulace pro reaktor ve tvaru koule							
Simulace	R [cm]	k _{eff} [-]	k _{inf} [-]	B ² [cm ²]	P _{NL} [-]	M ² [cm ²]	M [cm]
1	30	0,2152	1,6229	0,01097	0,133	596,665	24,43
2	50	0,6535	1,5757	0,00395	0,415	357,441	18,91
3	60	0,8320	1,5719	0,00274	0,529	324,367	18,01
4	65	0,9050	1,5701	0,00234	0,576	314,635	17,74
5	70	0,9728	1,5704	0,00201	0,619	304,986	17,46
6	75	1,0305	1,5701	0,00175	0,656	298,402	17,27
7	80	1,0791	1,5701	0,00154	0,687	295,064	17,18
8	90	1,1638	1,5697	0,00122	0,741	286,254	16,92
9	110	1,2793	1,5696	0,00082	0,815	278,186	16,68
10	130	1,3547	1,5698	0,00058	0,863	271,952	16,49

5.1.1 Výsledky simulace – koule, kvádr, válec

Tabulka č.3 Parametry reaktoru ve tvaru koule

Graf č.1 Graf závislosti k_{eff} a k_{inf} na poloměru reaktoru ve tvaru koule

Výsledky simulace pro reaktor ve tvaru kvádru							
Simulace	a [cm]	k _{eff} [-]	k _{inf} [-]	$B^2 [cm^2]$	P _{NL} [-]	M^2 [cm ²]	M [cm]
1	50	0,3450	1,5963	0,00805	0,216	450,298	21,22
2	70	0,6431	1,5758	0,00419	0,408	346,411	18,61
3	80	0,7661	1,5725	0,00324	0,487	324,639	18,02
4	90	0,8714	1,5714	0,00259	0,555	309,591	17,60
5	100	0,9580	1,5701	0,00213	0,610	299,728	17,31
6	110	1,0282	1,5700	0,00179	0,655	294,462	17,16
7	120	1,0899	1,5699	0,00153	0,694	288,078	16,97
8	140	1,1829	1,5697	0,00117	0,754	280,660	16,75
9	160	1,2479	1,5696	0,00093	0,795	277,416	16,66
10	180	1,2972	1,5700	0,00077	0,826	274,062	16,55

Tabulka č.4 Parametry krychlového reaktoru

Graf č.2 Graf závislosti k_{eff} a k_{inf} na podstavě reaktoru ve tvaru kvádru s konstantní výškou

Výsledky simulace reaktoru ve tvaru válce							
Simulace	R [cm]	k _{eff} [-]	k _{inf} [-]	$B^2 [cm^2]$	P _{NL} [-]	$M^2 [cm^2]$	M [cm]
1	25	0,2807	1,6063	0,00941	0,175	501,749	22,40
2	35	0,5611	1,5784	0,00488	0,355	371,588	19,28
3	40	0,6881	1,5743	0,00377	0,437	341,342	18,48
4	45	0,7972	1,5713	0,00301	0,507	322,178	17,95
5	50	0,8888	1,5705	0,00247	0,566	310,315	17,62
6	55	0,9664	1,5708	0,00207	0,615	302,089	17,38
7	60	1,0320	1,5699	0,00176	0,657	295,367	17,19
8	70	1,1345	1,5697	0,00134	0,723	286,675	16,93
9	80	1,2098	1,5700	0,00106	0,771	280,466	16,75
10	90	1,2631	1,5693	0,00087	0,805	277,937	16,67

Tabulka č.5 Parametry válcového reaktoru

Graf č.3 Graf závislosti k_{eff} a k_{inf} na poloměru reaktoru ve tvaru válce

Ze simulací vyplývá, že hodnoty k_{eff} se zvyšují společně se zvětšujícími se rozměry reaktoru a postupně se přibližují hodnotám k_{inf} , a to u koule, kvádru i válce. Zároveň je z grafů č.1,2 a 3 vidět, že k_{inf} je s malými odchylkami konstantní a na rozměrech reaktoru tedy není nijak závislé. Je to z toho důvodu, že k_{inf} nám udává hodnotu poměru vzniklých neutronů vůči zaniklým v nekonečně velikém reaktoru, ze kterého neunikají žádné neutrony. Výsledné hodnoty k_{eff} jsou právě ovlivněny unikajícími neutrony ze systému, které jsou vyjádřeny pravděpodobností neuniknutí (P_{NL}), která se také s rostoucími rozměry zvyšuje a přibližuje se k hodnotě 1, kdy by se jednalo o nekonečný reaktor.

Kritičnost reaktoru ve tvaru koule nastane při našich daných vstupních parametrech při rozměru koule o průměru 0,72 metru. U reaktoru ve tvaru kvádru kritičnost nastane při výšce 2,5 metru a podstavě 1,05 x 1,05 metru. Pro reaktor ve tvaru válce bychom dosáhli nulové reaktivity při výšce 2,5 metru a poloměru podstavy 0,57 metru. Z pohledu velikosti reaktoru je tedy nejlepším tvarem koule, která by při kritičnosti zabírala 1,563 metru kubických oproti 2,756 metru kubických u kritičkého reaktoru ve tvaru kvádru s fixní výškou 2,5 metru. Objem válcového reaktoru v kritičnosti by byl oproti kvádrovému tvaru o něco menší při hodnotě 2,552 metrů kubických.

Cílem simulace bylo zjistit hodnoty migrační plochy a migrační délky neutronů pro solný reaktor ve tvaru koule, kvádru a válce. Hodnoty těchto veličin jsou nejpřesnější, když se jedná o kritický reaktor. Výsledná migrační plocha a tím pádem i migrační délka pro kritický reaktor vychází větší pro reaktor ve tvaru koule viz Tabulka č.5. To znamená, že neutron urazí mezi svým vznikem a zánikem průměrně větší vzdálenost v reaktoru ve tvaru koule než kvádru. Naše získané výsledky přibližně odpovídají experimentálním hodnotám pro MSR, které činí hodnot u migrační plochy $M^2 = 309 \text{ cm}^2$ a migrační délky M = 17,6 cm [61]. Odchylka může být způsobena rozdílnými vstupními parametry.

	Migrační plocha [cm ²]	Migrační délka [cm]
Koule	303,951	17,43
Kvádr	297,965	17,26
Válec	298,612	17,29

Tabulka č.6 Výsledky migrační plochy a délky ze simulace pro kritický reaktor

5.2 Ideální rozměry pro reaktor ve tvaru válce

Pro následující simulace budeme uvažovat válcový tvar reaktoru, který je ve světě jaderné energetiky nejběžnější. Ideálními rozměry reaktoru rozumíme ty rozměry, při kterých je reaktivita reaktoru rovna nule. Tím pádem budeme hledat rozměry, při kterých budou naše simulace dosahovat hodnoty blízké 1 u parametru k_{eff} . Simulace jsme prováděli pro výšky mezi 100 až 600 cm a s poloměry mezi 30 až 80 cm. Jako palivovou sůl jsme ponechali sůl FLiBe z minulých simulací viz Tabulka č.2. Výsledky simulace můžeme vidět v Tabulce č.7.

k _{eff}		Poloměr [cm]										
		30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80
Výška [cm]	100	0,3654	0,4787	0,5836	0,6709	0,7454	0,8086	0,8613	0,9065	0,9437	0,9758	1,0048
	120	0,3841	0,5064	0,6170	0,7118	0,7922	0,8617	0,9171	0,9649	1,0056	1,0422	1,0732
	140	0,3966	0,5264	0,6401	0,7398	0,8233	0,8948	0,9535	1,0052	1,0479	1,0851	1,1165
	160	0,4062	0,5391	0,6543	0,7568	0,8450	0,9176	0,9800	1,0342	1,0769	1,1142	1,1468
	180	0,4212	0,5467	0,6670	0,7703	0,8590	0,9358	0,9968	1,0513	1,0972	1,1356	1,1663
	200	0,4171	0,5526	0,6747	0,7792	0,8713	0,9460	1,0112	1,0661	1,1109	1,1509	1,1813
	250	0,4225	0,5629	0,6874	0,7966	0,8891	0,9664	1,0344	1,0865	1,1357	1,1762	1,2098
	300	0,4283	0,5673	0,6941	0,8055	0,8977	0,9772	1,0430	1,0983	1,1481	1,1882	1,2255
	350	0,4295	0,5717	0,6996	0,8105	0,9050	0,9859	1,0519	1,1065	1,1560	1,1965	1,2338
	400	0,4313	0,5752	0,7028	0,8141	0,9083	0,9890	1,0563	1,1127	1,1614	1,2036	1,2383
	450	0,4329	0,5753	0,7047	0,8144	0,9111	0,9909	1,0619	1,1153	1,1658	1,2070	1,2430
	500	0,4352	0,5765	0,7066	0,8170	0,9135	0,9949	1,0602	1,1179	1,1661	1,2085	1,2446
	550	0,4340	0,5775	0,7076	0,8186	0,9143	0,9957	1,0622	1,1217	1,1691	1,2112	1,2477
	600	0,4341	0,5775	0,7058	0,8205	0,9158	0,9967	1,0655	1,1229	1,1727	1,2130	1,2473

Tabulka č.7 Simulace válcového reaktoru – hodnoty k_{eff} v závislosti na rozměrech

Pro vybrání konkrétního rozměru použijeme vztah pro ideální poměr výšky ku poloměru u válcového reaktoru, který jsme si získali výpočtem z následující rovnice.

$$B^{2} = \left(\frac{\pi}{H}\right)^{2} + \left(\frac{2,405}{R}\right)^{2} \Longrightarrow R^{2} = \frac{2,405^{2}}{B^{2} - \left(\frac{\pi}{H}\right)^{2}}$$
(5)

$$V = \pi R^2 H = \pi H \frac{2,405^2}{B^2 - \left(\frac{\pi}{H}\right)^2}; \ V'_{(H)} = 0$$
(6)

$H=1,84735\cdot R$

Ze simulací z Tabulky č.6 a vypočteného poměru výšky ku poloměru lze říct, že se budeme pohybovat mezi poloměry 65 až 70 cm. Pro tyto poloměry jsme si vypočetli ideální výšky a simulacemi zjistili k_{eff} . Kritičnost reaktoru byla nejbližší pro rozměry R = 68 cm, H = 125 cm, a to k_{eff} = 1,00158 ± 0,00103 viz Tabulka č.8.

Poloměr [cm]	65	66	67	68	69	70
Výška [cm]	120	122	124	125	127	129
k _{eff} [-]	0,96497	0,980919	0,993232	1,00158	1,01772	1,03703

Tabulka č.8 Simulace ideálního válcového reaktoru

5.3 Simulace konstrukčních materiálů ideálního válcového reaktoru

V následujících měřeních neutronických vlastností se zaměříme na konstrukční materiály našeho ideálního válcového reaktoru (R = 68 cm, H = 125 cm). Konstrukčním materiálem rozumíme obal izolující naší palivovou sůl od okolí. Při simulacích budeme pracovat se třemi druhy materiálu, a to s grafitem, nerezovou ocelí 316L a s niklovou slitinou Hastelloy N.

5.3.1 Grafit

Grafit je klasický materiál, se kterým se setkáme u jaderných reaktorů. Běžně je využíván pro jeho schopnost zpomalovat neutrony. Kromě moderace je využíván i jako reflektor či pokrytí paliva. Mezi jeho nejdůležitější vlastnosti patří vysoká teplota tání okolo 3000 °C a velmi nízká absorpce neutronů. [62]

Grafit						
Druck	Hmotnostní	Hustota				
PIVEK	složení [%]	[g/cm ³]				
C	100	2,2				

Tabulka č.9 Hmotností složení grafitu

Pro grafitový obal byly provedeny simulace tloušťky stěny od 1 do 100 cm. Z dosažených výsledků v následující tabulce je vidět, že grafit neutrony účinně moderuje a vrací zpět do aktivní zóny. Do tloušťky pokrytí 30 cm se nám dokonce zvyšují hodnoty k_{inf} . To je dáno vlastní malou absorpcí grafitu a většího vzniku neutronů z důvodu vrácených neutronů.

Tloušťka stěny [cm]	k _{eff} [-]	Odchylka [-]	k _{inf} [-]	Odchylka [-]
1	1,02349	0,0008	1,57038	0,00019
5	1,09041	0,00086	1,573	0,0002
10	1,16831	0,00024	1,58843	0,00019
15	1,23056	0,00071	1,60782	0,00018
20	1,28307	0,00054	1,62174	0,00019
25	1,32183	0,00053	1,63094	0,0002
30	1,35441	0,00052	1,63499	0,00018
40	1,39784	0,00051	1,63282	0,00024
50	1,4243	0,0005	1,62735	0,00021
70	1,45194	0,00048	1,59933	0,00024
100	1,46777	0,00042	1,56304	0,00027

Tabulka č.10 Simulace válcového reaktoru s grafitovým pokrytím

Graf č.4 Graf závislosti k_{eff} a k_{inf} na tloušťce grafitové stěny

5.3.2 Ocel 316L

Ocel 316L je nízkouhlíková verze oceli 316. Jedná se o běžný konstrukční materiál používaný převážně v chemickém průmyslu díky své vysoké odolnosti vůči kyselinám.
Z důvodu nízkého obsahu uhlíku je ocel 316L velmi dobře svařitelná a vyznačuje se dobrou tvárností. Teplota tání naší austenitické nerezové oceli je 1375 °C, přičemž teploty při nepřetržitém provozu by neměly překročit 925 °C. Skládá se primárně ze železa, chromu, niklu a molybdenu, který oceli dodává větší odolnost vůči korozi. Podrobnější výpis prvků a jejich hmotnostní složení je uvedeno v Tabulce č.11. [63]

316L				
Prvek	Hmotnostní složení [%]	Hustota [g/cm³]		
Fe	65,545			
Cr	17			
Ni	12			
Мо	2,5			
С	0,03	7.0		
Mg	2	7,9		
Р	0,045			
S	0,03			
Si	0,75			
N	0,1			

Tabulka č.11 Hmotnostní složení nerezové oceli 316L [63]

Simulace jsme u konstrukčního materiálu 316L provedli pro tloušťky stěny od 1 do 30 cm. Kritičnost reaktoru se nám zvýšila z důvodu reflektorové funkce našeho pokrytí. Reaktivita reaktoru zůstává pro tloušťky stěny větší než 15 cm téměř konstantní a pro tloušťky stěny větší než 25 cm začíná převažovat absorpce neutronů před odrazem neutronů zpět do aktivní zóny a kritičnost začíná lehce klesat.

Tloušťka stěny [cm]	k _{eff} [-]	Odchylka [-]	k _{inf} [-]	Odchylka [-]
1	1,02455	0,001	1,51474	0,00025
5	1,07321	0,00083	1,3805	0,00048
10	1,09832	0,00071	1,29443	0,00071
15	1,11285	0,00081	1,24398	0,00068
20	1,11828	0,00081	1,20871	0,00075
25	1,12049	0,00079	1,16698	0,00073
30	1,11712	0,0009	1,16075	0,00085

Tabulka č.12 Simulace válcového reaktoru s pokrytím oceli 316L

Graf č.5 Graf závislosti k_{eff} a k_{inf} na tloušťce ocelové stěny 316L

5.3.3 Hastelloy N

Hastelloy N je slitina na bázi uhlíku, která byla vynalezena v národní laboratoři v Oak Ridge jako materiál vhodný pro výrobu nádoby pro roztavené fluoridové soli. Tento materiál má díky přidanému molybdenu dobrou oxidační odolnost v prostředí horkých fluoridových solí dosahující teplot až 871 °C. Bylo otestováno, že korozivní účinky při těchto podmínkách měli dopad na úbytek materiálu menší než jeden milimetr za rok. Dále má slitina dobrou oxidační odolnost i na vzduchu při vysokých teplotách, dobrou svařitelnost, lze ji snadno kovat a nemá tendenci ke křehnutí ani při kontinuálně vysoce tepelném (nad 816 °C) provozu. Podrobnější hmotnostní složení je uvedeno v Tabulce č.13. [64]

Hastelloy N						
Prvek	Hmotnostní složení [%]	Hustota [g/cm ³]	Prvek	Hmotnostní složení [%]	Hustota [g/cm ³]	
Ni	70,429		W	0,06		
Мо	16,28		Cu	0,02		
Cr	7,52		Со	0,07		
Fe	3,97		В	0,05	0.00	
Ti	0,26	8,80	S	0,004	8,80	
Mn	0,52	-	Р	0,007		
Si	0,5		С	0,05		
AI	0,26					

Tabulka č.13 Hmotnostní složení Hastelloy N [64]

Tloušťku stěny Hastelloy N jsme pro simulace zvolili mezi 1 až 30 cm. Se zvyšující se tloušťkou nám roste i kritičnost reaktoru, která je ovšem pro šířky stěny větší jak 10 cm téměř konstantní. Dále je z výsledků simulace vidět, že pro tloušťku stěny pokrytí 30 cm je hodnota k_{eff} již velice blízká k_{inf} . To znamená, že se blížíme k maximální hodnotě k_{eff} pro námi ideální válcový reaktor s pokrytím Hastelloy N.

Tloušťka stěny [cm]	k _{eff} [-]	Odchylka [-]	k _{inf} [-]	Odchylka [-]
1	1,02746	0,00093	1,43286	0,00044
5	1,07091	0,00089	1,26992	0,00062
10	1,08549	0,00084	1,18454	0,00076
15	1,08987	0,00087	1,14174	0,00078
20	1,09017	0,00093	1,10865	0,00085
25	1,0913	0,00084	1,10691	0,00082
30	1,09242	0,00087	1,10103	0,00086

Tabulka č.14 Simulace válcového reaktoru s pokrytím Hastelloy N

Graf č.6 Graf závislosti k_{eff} a k_{inf} na tloušťce stěny z Hastelloy N

Porovnáním výsledků všech tří námi simulovaných konstrukčních materiálů lze vypozorovat, že všechny materiály mají efekt reflektoru. U všech materiálů se nám při jejich použití zvýšila kritičnost reaktoru, což znamená, že náš ideální reaktor bude potřebovat menší množství objemu palivové soli. U oceli 316L a Hastelloy N se nám hodnoty kritičnosti navýšily přibližně o 0,1, přičemž po tloušťkách přesahujících 15 cm zůstal tento parametr téměř

konstantní. Naprosto odlišný průběh k_{eff} měl grafit, jehož kombinace vlastností v čele s nízkou absorpcí neutronů a zpomalováním neutronů způsobila, že kritičnost rychle rostla s tloušťkou materiálu. Ke stagnaci nárůstu k_{eff} dochází až po 100 cm tloušťce grafitu při hodnotách okolo 1,5. Při použití grafitu nám tedy dojde k nejvýraznějšímu poklesu nutného objemu palivové soli, ale výsledná velikost reaktoru bude vyšší.

5.3.4 Hastelloy N + voda

Pro následující simulace budeme uvažovat námi zvolený ideální válcový reaktor s konstrukčním materiálem z Hastelloy N ponořeným v lehké a těžké vodě.

5.3.4.1 Lehká voda

Lehká voda neboli H_2O je běžným médiem, které se nachází v aktivní zóně tlakovodních reaktorů, jenž jsou ve světě nejběžnější. Zde slouží převážně jako chladivo, které odvádí teplo z reaktorové nádoby do výměníku a jako moderátor.

Lehká voda				
Prvek	Hmotnostní složení [%]	Hustota [g/cm ³]		
н	11,19	0 0022		
O 88,81 0,9832				
Tabulka č.15 Hmotnostní složení lehké vody				

Simulace jsme provedli pro konstantní šířku pokrytí Hastelloy N, a to 5 cm. Tloušťku lehké vody jsme zkoumali v rozmezí 1 až 30 cm. Dle získaných hodnot viz Tabulka 15. je vidět, že výsledná kritičnost se nám prakticky nemění. Hodnoty k_{inf} nám ovšem klesají a pro šířku vodní stěny 30 cm se velice blíží hodnotě k_{eff} . To znamená, že téměř nedochází k úniku neutronu ze systému. Buď je neutron pohlcen, nebo se vrátí zpět do aktivní zóny.

Tloušťka vody [cm]	k _{eff} [-]	Odchylka [-]	k _{inf} [-]	Odchylka [-]
1	1,07151	0,00083	1,22959	0,00068
5	1,07216	0,00091	1,14367	0,00078
10	1,07336	0,00101	1,10304	0,00094
15	1,0733	0,00077	1,08578	0,00075
20	1,07334	0,00097	1,07849	0,00096
25	1,07522	0,00084	1,07741	0,00084
30	1,07463	0,00096	1,07556	0,00096

Tabulka č.16 Simulace válcového reaktoru s pokrytím Hastelloy N obklopený lehkou vodou

Graf č.7 Graf závislosti k_{eff} a k_{inf} na tloušťce obalu reaktoru z lehké vody

5.3.4.2 Těžká voda

Těžká voda, známá též jako deuterium (D_2O), je svými vlastnostmi podobná vodě lehké. Má lehce vyšší hustotu, teplotu tání i teplotu tuhnutí. Stejně jako lehká voda se používá jako moderátor v tlakovodních reaktorech, konkrétně v reaktorech CANDU. Těžká voda má menší absorpční průřez než lehká voda, a tak dosahuje moderujícího účinku při menším počtu pohlcených neutronu. Z toho důvodu je možné používat palivo s menším procentem obohacení než u lehkovodních reaktorů.

Těžká voda				
Prvek	Hmotnostní složení [%]	Hustota [g/cm³]		
2H	20	1 000		
0	80	1,092		

Stejně jako u lehké vody ponecháváme 5 cm pokrytí Hastelloy N, které je obklopeno těžkou vodou v rozmezí mezi 1 až 30 cm. Kritičnost se nám s přibývající tloušťkou opět příliš neměnní. Na hodnotách k_{inf} lze vidět rozdíl mezi lehkou vodou, která neutrony absorbuje více.

Tloušťka vody [cm]	k _{eff} [-]	Odchylka [-]	k _{inf} [-]	Odchylka [-]
1	1,07348	0,00084	1,25706	0,00066
5	1,07894	0,00087	1,21154	0,00072
10	1,07851	0,00086	1,17271	0,00068
15	1,07706	0,00091	1,15001	0,00082
20	1,07789	0,00089	1,13753	0,00078
25	1,07907	0,0009	1,12992	0,00084
30	1,07986	0,0009	1,12423	0,00086

Tabulka č.18 Simulace válcového reaktoru s pokrytím Hastelloy N obklopený těžkou vodou

Graf č.8 Graf závislosti k_{eff} a k_{inf} na tloušťce obalu reaktoru z těžké vody

Ze simulací vyplývá, že systém s těžkou vodu dosahuje větší kritičnosti než systém obklopený lehkou vedou. Očekávaný výsledek, který je dán větším absorpčním průřezem u lehké vody vůči deuteriu. Ze získaných dat jde říct, že šířka vodních obalů ovlivňuje kritičnost minimálně. Oproti soustavě pouze s palivovou solí a pokrytím Hastelloy N (5 cm) se hodnoty kritičnosti mírně zvýšily z důvodu moderování neutronů. U lehké vody lze konstatovat, že se chová lépe než těžká voda, a to z pohledu stínění. Hodnoty k_{inf} se blíží hodnotám k_{eff} rychleji a pravděpodobnost neuniknutí neutronu se u lehké vody blíží $P_{NL} \doteq 1$.

5.4 Simulace reaktivity množivé soli

Kromě změny tvaru a konstrukčních materiálů lze zkoumat obměnu složení soli a její vliv na kritičnost. V našem případě nahradíme palivovou sůl LiF – BeF₂ – UF₆ (66,85 % - 32,5 % - 0,65 %) za množivou sůl LiF – BeF₂ – ThF₄ – UF₄ (66,85 % - 20,5 % - 12 % - 0,65 %), která je složením podobná soli, jež měla být použita v projektu MSBR. Výhoda použití systému s množivou solí je, že vyrobí více štěpitelného materiálu, než sám spotřebuje. Podrobné hmotnostní složení naší množivé soli podle prvků je zobrazeno v Tabulce č.19.

Množivá sůl				
Prvek	Hmotnostní složení [%]	Hustota [g/cm³]		
F	35,772			
Li-7	3,718			
Li-6	0,000			
Ве	0,760	3,3		
Th	57,792			
U-235	1,820			
U-238	0,137			

Tabulka č.19 Hmotnostní složení množivé soli

V první fázi simulace nahradíme palivovou sůl za množivou bez použití konstrukčního materiálu. Rozměry válcového reaktoru ponecháváme ty, které byly pro palivovou sůl kritické. V druhé fázi obalíme množivou sůl grafitem, jehož tloušťku stěnu simulujeme od 20 do 100 cm.

	k _{eff} [-]	Odchylka [-]	k _{inf} [-]	Odchylka [-]
r=68; h=125	0,488788	0,00176	0,609573	0,00125
Tloušťka grafitové stěny [cm]	k _{eff} [-]	Odchylka [-]	k _{inf} [-]	Odchylka [-]
20	0,409065	0,00128	0,559631	0,00116
30	0,496253	0,00131	0,63709	0,00115
40	0,547572	0,0012	0,670542	0,00106
50	0,578321	0,00117	0,685074	0,001
70	0,609967	0,00112	0,689139	0,00099
100	0,628081	0,00112	0,680038	0,00102

Tabulka č.20 Simulace válcového reaktoru s množivou solí a s grafitovým pokrytím

Graf č.9 Graf závislosti k_{eff} a k_{inf} na tloušťce grafitové stěny

Z výsledků simulace lze vidět, že při stejných rozměrech dosahuje množivá sůl poloviční kritičnosti než palivová sůl. Při přidání grafitového obalu, jakožto nejlepšího reflektoru, se nám zprvu k_{eff} při menších tloušťkách stěny sníží a začíná růst až od 30 cm tloušťky stěny. Hodnoty k_{inf} nám začínají klesat při 70 cm tloušťce grafitu, což znamená, že při této tloušťce stěny bychom dosáhli maximálního k_{eff} , při použití grafitové stěny. Je zřejmé, že kritický reaktor používající množivou sůl, by musel být větších rozměrů než reaktor s palivovou solí.

5.5 Simulace two-fluid systému

Kromě výměny palivové soli za množivou je zde možnost tyto dvě soli zkombinovat v jeden systém. Tento případ, kdy je palivová sůl oddělená od množivé soli, se nazývá two-fluid systém. Palivová sůl se nachází v aktivní zóně reaktoru, zatímco množivá sůl obklopuje tuto oblast. Složení solí ponecháváme dle Tabulky č.2 a č.20.

V prvním stupni simulací uvažujeme palivovou sůl obklopenou solí množivou s grafitovou stěnou mezi solemi o šířce 5 cm. Rozměry palivové soli ponecháváme R = 68 cm a H = 125 cm. Kritičnost pak zkoumáme při proměnné tloušť ce stěny z množivé stěny od 10 do 50 cm.

Tloušťka množivé soli [cm]	k _{eff} [-]	Odchylka [-]	k _{inf} [-]	Odchylka [-]
10	1,19298	0,00078	1,49465	0,00028
20	1,21701	0,00069	1,4114	0,00043
30	1,22744	0,00078	1,34913	0,00049
40	1,22968	0,00065	1,30608	0,00051
50	1,22914	0,00068	1,27666	0,00063

Tabulka č.21 Simulace two-fluid systému s grafitovou stěnou mezi solemi

Graf č.10 Graf závislosti k_{eff} a k_{inf} two-fluid systému na tloušťce stěny z množivé soli

V druhé části jsme oproti první přidali grafitovou stěnu, která obklopuje naší množivou sůl. Tloušťka vnější grafitové stěny je 5 cm. Opět zkoumáme vliv tloušťky množivé soli od 10 do 50 cm.

Tloušťka množivé soli [cm]	k _{eff} [-]	Odchylka [-]	k _{inf} [-]	Odchylka [-]
10	1,21818	0,00076	1,44359	0,00042
20	1,22823	0,00062	1,36686	0,0004
30	1,23195	0,00068	1,31793	0,00059
40	1,23033	0,00067	1,28388	0,00058
50	1,23154	0,00067	1,26465	0,00062

Tabulka č.22 Simulace two-fluid systému s graditovým obalem u obou solí

Graf č.11 Graf závislosti k_{eff} a k_{inf} two-fluid systému na tloušťce stěny z množivé soli

Z předešlých simulací two-fluid systému lze vidět, že se při přidání množivé soli, obklopující sůl palivovou, dostaneme do nadkritické oblasti, a to u obou případů simulace. Očekávaně dosahujeme lehce větší hodnoty k_{eff} u systému s grafitovým obalem u obou solí. Zároveň nám u tohoto uspořádání rychleji klesá hodnota k_{inf} . Z výsledků k_{eff} je evidentní, že je zde možnost zmenšit rozměry aktivní zóny a tím pádem snížit potřebný objem palivové soli nutný k udržení kritičnosti reaktoru.

5.6 Návrh vlastního reaktoru

Pro finální simulace budeme navrhovat vlastní reaktor dle informací získaných z předešlých simulací. Jako typ MSR volíme two-fluid systém, jelikož oproti systému s pouze množivou solí má větší účinnost z důvodu menšího úniku neutronů a menší rozměry potřebné reaktorové nádoby. Oproti systému s palivovou solí bude sice rozměrově větší, ale toto negativum přebíjí fakt, že je tento systém schopen si sám vyrábět štěpný materiál. Složení solí ponecháváme stejné jako u předešlých simulací. Uspořádání konstrukčních materiálů reaktoru jsme zvolili podle navrhovaného uspořádání pro projekt MSBR. V návrhu pro MSBR byly soli odděleny grafitovou stěnou o šířce 10 cm, reflektor z grafitu okolo množivé soli činil 30 cm a vnější obal byl z Hastelloy N o tloušťce 5 cm. Objem množivé soli plánovaný v MSBR okolo aktivní zóny odpovídá zhruba 50 cm tloušťce.

Grafit (mezi solemi)	10	cm
Množivá sůl	50	cm
Grafit (reflektor)	30	cm
Hastelloy N	5	cm

Tabulka č.23 Tloušťky stěn soustředných válců

Pro námi vybrané parametry konstrukčních materiálů a množivé soli jsme pomocí simulací zjišťovali ideální rozměry palivové soli. Pro vybranou výšku válcové aktivní zóny jsme si přes rovnici ideálního poměru výšky k poloměru u válcového reaktoru vypočetli ideální poloměry reaktoru. Simulace byly prováděny pro výšky aktivní zóny, kterou tvoří palivová sůl, od 65 do 75 cm.

Výška reaktoru [cm]	Poloměr reaktoru [cm]	k _{eff} [-]	Odchylka [-]	k _{inf} [-]	Odchylka [-]
65	35,19	0,94551	0,00108	0,94717	0,00108
66	35,73	0,94848	0,00104	0,95020	0,00104
67	36,27	0,96447	0,00107	0,96609	0,00107
68	36,81	0,97392	0,00089	0,97553	0,00089
69	37,35	0,98018	0,00094	0,98180	0,00094
70	37,89	0,98938	0,00101	0,99094	0,00101
71	38,43	0,99414	0,00093	0,99572	0,00092
72	38,97	1,00400	0,00102	1,00551	0,00102
73	39,52	1,00943	0,00096	1,01096	0,00095
74	40,06	1,01642	0,00083	1,01779	0,00083
75	40,60	1,02479	0,00091	1,02615	0,00091

Tabulka č.24 Simulace vlastního válcového reaktoru

Z výsledků simulace lze vidět, že náš ideální reaktor bude mít přibližné rozměry palivové soli R = 39 cm a H = 72 cm. Potřebné množství palivové soli se nám zmenší, oproti původnímu návrhu bez konstrukčních materiálů, více jak 5krát z 1,81 m³ na 0,34 m³. Celková velikost reaktoru je ovšem větší a dosahuje celkového objemu 9,42 m³ při finálních rozměrech válcové reaktorové nádoby R = 134 cm a H = 167 cm.

6 Závěr

Tato bakalářská práce se skládá z teoretické a experimentální části. V úvodu rešeršní části jsou uvedeny typy jaderných reaktorů čtvrté generace. Následující kapitoly jsou zaměřeny na konkrétní typ konstrukce jaderných reaktorů, a to na solné reaktory. Solné reaktory jsou následně popsány se zaměřením na historii jejich výzkumu. V dalších kapitolách jsou shrnuty typy fluoridových a chloridových solí vhodných pro použití v MSR. Následuje kapitola o výzkumu MSR v ORNL, ve které jsou zpracovány některé problémy vzniklé při výzkumu a vývoje MSR. Závěr rešeršní části se zabývá výpočetními kódy a popis kódu MCNP a Serpent.

Praktická část této práce je zaměřena na výzkum neutronických vlastností FLiBe soli, zejména kritičnosti reaktoru. Na úvod jsme porovnávali migrační plochy a migrační délky základních tvarů reaktoru, a to koule, kvádru a válce. Výsledné hodnoty byly získány z kritické rovnice a výsledků simulace. Námi získané výsledky přibližně odpovídaly experimentálně získaným hodnotám. Pro následující simulace jsme si vybrali válcový tvar reaktoru, pro který jsme, pomocí simulací a rovnice ideálního poměru výšky ku poměru válcového reaktoru, zjistili kritické rozměry činící R = 68 cm a H = 125 cm.

Následně jsme pro tento kritický reaktor zkoumali vliv konstrukčních materiálů na jeho kritičnost. Jako konstrukční materiály jsme použili grafit, ocel 316L a niklovou slitinu Hastelloy N. Výsledkem těchto simulací bylo, že všechny materiály se chovají jako reflektory a tím pádem zvyšují kritičnost k_{eff} . Kritičnost rostla s přibývající tloušťkou materiálu. U oceli 316L a niklové slitiny Hastelloy N dochází ke konstantním hodnotám k_{eff} při tloušťkách materiálu větších než 15 cm. U grafitu dochází ze všech zkoumaných materiálů k největším nárůstům hodnot k_{eff} , a to i pro tloušťky materiálu nad 100 cm.

Dále byl zkoumán vliv lehké a těžké vody na kritičnost reaktoru jehož aktivní zóna byla obalena 5 cm vrstvou Hastelloy N. Výsledné hodnoty k_{eff} zůstávaly při změně množství vody téměř konstantní. Rozdíl lehké a těžké vody byl převážně v hodnotách k_{inf} , která u lehké vody při šířce 30 cm byla velmi blízká hodnotě k_{eff} . U těžké vody docházelo k lehce větší moderaci a menšímu vlivu na hodnoty k_{inf} než u lehké vody.

V další fázi jsme se zaměřili na změnu chemického složení použité soli. Na úvod jsme vyměnili palivovou sůl za sůl množivou obsahující thorium. Ze simulací jsme zjistili, že hodnoty k_{eff} dosahují poloviční hodnoty při použití množivé soli za použití kritických rozměrů válcového reaktoru pro původní sůl. Po obalení množivé soli grafitovou stěnou bylo zjištěno, že bychom ani při použití 100 cm grafitové stěny nedosáhli kritického stavu.

V navazujících simulací jsme se zaměřili na uspořádání two-fluid systému, kdy je palivová sůl obklopena solí množivou. Tento systém jsme zkoumali při použití 5 cm grafitové stěny mezi solemi a při použití 5 cm grafitových stěn na vnější straně obou solí. U obou simulací došlo k přechodu reaktoru do nadkritické oblasti. Hodnoty k_{eff} zůstaly téměř konstantní pro simulované šířky množivé soli.

Na závěr experimentální části jsme si vytvořili vlastní ideální válcový reaktor. Reaktor využívá two-fluid systém, který má výhodu ve vlastní výrobě štěpných materiálů. Rozměry konstrukčních materiálů byly voleny dle návrhové studie pro projekt MSBR a konstantní tloušťku množivé soli 50 cm. Ze simulací vyplývá, že se nám rozměry aktivní zóny zmenší na hodnoty R = 39 cm a H = 72 cm, ale celkové rozměry reaktorové nádoby budou větší, a to R = 134 cm a H = 167 cm.

7 Reference

- [1] IEA, World gross electricity production by source [online]. 2018, IEA, Paris [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <u>https://www.iea.org/data-and-statistics/charts/world-gross-electricity-production-by-source-2018</u>
- [2] HEIKINHEIMO, Liisa. GenIII/III+ Nuclear Reactors RESEARCH NEEDES AND CHALLENGES [online]. 2009 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <u>https://ec.europa.eu/research/press/2009/pdf/fisa/heikinheimo.pdf</u>
- [3] WAGNER, Vladimír. *Reaktory III. generace* [online]. 04.05.2008 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: https://www.osel.cz/3531-reaktory-iii-generace.html
- [4] *Generation IV Goals* [online]. [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <u>https://www.gen-4.org/gif/jcms/c 9502/generation-iv-goals</u>
- [5] PIORO, Igor L., ed. *Handbook of Generation IV Nuclear Reactors*. Amsterdam, Nizozemsko, 2016. ISBN 978-0-08-100162-2.
- [6] *Technology Systems* [online]. [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <u>https://www.gen-4.org/gif/jcms/c_9353/systems</u>
- [7] KNÁPEK, Martin. *V Číně instalovali reaktorové víko demonstračního reaktoru IV. Generace* [online]. 2018 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <u>https://oenergetice.cz/jaderne-elektrarny/cine-instalovali-reaktorove-viko-demonstracniho-reaktoru-iv-generace</u>
- [8] WAGNER, Vladimír. Jaderné reaktory IV. generace využívající roztavené soli [online].
  10.06.2010 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <u>https://www.osel.cz/5094-jaderne-reaktory-iv-generace-vyuzivajici-roztavene-soli.html</u>
- PUCHNAR, Jiří. Reaktory 4. generace rychlé reaktory FNR a další [online]. 2016 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <u>https://oenergetice.cz/elektrina/reaktory-4-generace-rychle-fnr-a-dalsi</u>
- [10] GIF 2019 Annual Report-final Chap4 MSR [online]. [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: https://www.gen-4.org/gif/jcms/c_119079/gif-2019-annual-report-final-chap4-msr
- [11] SUK, Pavel. Solné reaktory minulost, nebo budoucnost? [online]. 06.03.2018 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <u>https://pavelsuk.blog.idnes.cz/blog.aspx?c=652660</u>
- [12] UHLÍŘ, Jan. Ke kořenům jaderné energetiky: Solné reaktory a kapalné palivo [online]. 01.09.2017 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <u>https://vesmir.cz/cz/casopis/archiv-casopisu/2017/cislo-9/ke-korenum-jaderne-energetiky.html</u>
- [13] UHLÍŘ, Jan. Chemistry and technology of Molten Salt Reactors history and perspectives. Journal of Nuclear Materials. 2007, 6-11. ISSN 0022-3115. Dostupné z: doi: <u>https://doi.org/10.1016/j.jnucmat.2006.08.008</u>
- [14] PH.D. TOURAN, Nick. *Molten Salt Reactors* [online]. [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <u>https://whatisnuclear.com/msr.html</u>
- [15] ROSENTHAL, M.W., P.R. KASTEN a R.B. BRIGGS. MOLTEN-SALT REACTORS—HISTORY, STATUS, AND POTENTIAL [online]. Oak Ridge National Laboratory, Oak Ridge, Tennessee 37830, 10.10.1969 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z:

http://moltensalt.org/references/static/downloads/pdf/NAT_MSRintro.pdf

- [16] SORENSEN, Kirk. A Brief History of the Liquid-Fluoride Reactor [online]. 22.08.2006 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <u>https://energyfromthorium.com/2006/04/22/a-brief-history-of-theliquid-fluoride-reactor/</u>
- [17] DUNLAP, Scott. A ZERO POWER REFLECTOR-MODERATED REACTOR EXPERIMENT AT ELEVATED TEMPERATURE [online]. Oak Ridge National Laboratory, Oak Ridge, Tennessee,

01.08.1958 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <u>https://energyfromthorium.com/pdf/ORNL-2536.pdf</u>

- [18] *Aircraft Nuclear Propulsion* [online]. Oak Ridge National Laboratory, Oak Ridge, Tennessee [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <u>https://en.wikipedia.org/wiki/Aircraft_Nuclear_Propulsion</u>
- [19] SORENSEN, Kirk. PWAR-1, the third molten-salt reactor [online]. Oak Ridge National Laboratory, Oak Ridge, Tennessee [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: https://energyfromthorium.com/forum/viewtopic.php?f=8&t=4435
- [20]*Molten-Salt Reactor Experiment* [online]. [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <u>https://en.wikipedia.org/wiki/Molten-Salt_Reactor_Experiment</u>
- [21] Time Warp: Molten Salt Reactor Experiment—Alvin Weinberg's magnum opus [online]. 01.06.2016 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <u>https://www.ornl.gov/blog/ornl-review/time-warp-molten-salt-reactor-experiment-alvin-weinberg-s-magnum-opus</u>
- [22] Oak Ridge National Laboratory. *The Molten-Salt Reactor Experiment*. In: Youtube [online]. 14.10.2016 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <u>https://www.youtube.com/watch?v=tyDbq5HRs0o&ab_channel=OakRidgeNationalLaborator</u> <u>Y</u>
- [23] SINGH, Vikram, Matthew R. LISH, Ondřej CHVÁLA a Belle R. UPADHYAYA. Dynamics and control of molten-salt breeder reactor. Nuclear Engineering and Technology. 2017, 887-895.
  ISSN 1738-5733. Dostupné z: doi: <u>https://doi.org/10.1016/j.net.2017.06.003</u>
- [24] Britannica, The Editors of Encyclopaedia. "breeder reactor". Encyclopedia Britannica, [online] 18.12.2018 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: <u>https://www.britannica.com/technology/breeder-reactor</u>
- [25] J.M.K.C. Donev et al. (2017). *Energy Education Breeder reactor* [online]. [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: <u>https://energyeducation.ca/encyclopedia/Breeder_reactor</u>
- [26] NAVE, R. *Fast Breeder Reactors* [online] [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: <u>http://hyperphysics.phy-astr.gsu.edu/hbase/NucEne/fasbre.html</u>
- [27] *50th Anniversary of U-233 Start of MSRE*, FLIBE ENERGY, INC [online] 8.10.2018 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: <u>https://flibe-energy.com/news/50th-anniversary-of-u-233-start-of-msre/</u>
- [28] KAMEI, Takeshi. Review of R&D of thorium molten-salt reactor, Kyoto Neutronics, Japan [online] 23.9.2017 [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: <u>https://www.researchgate.net/publication/282085819 Review_of_RD_of_thorium_molten-salt_reactor</u>
- [29] LEBLANC, David. *Molten salt reactors: A new beginning for an old idea*. Nucl. Eng. Des.
  (2010), Dostupné z: <u>https://doi.org/10.1016/j.nucengdes.2009.12.033</u>
- [30] *Molten Salt Reactors* [online]. [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <u>https://www.world-nuclear.org/information-library/current-and-future-generation/molten-salt-reactors.aspx</u>
- [31] SERRANO-LÓPEZ, R., J. FRADERA a S. CUESTA-LÓPEZ. Molten salts database for energy applications. *Chemical Engineering and Processing: Process Intensification*. 2013, 87-102. ISSN 0255-2701. Dostupné z: doi: <u>https://doi.org/10.1016/j.cep.2013.07.008</u>
- [32] SOHAL, Manohar S., et al. *Engineering database of liquid salt thermophysical and thermochemical properties*. Idaho National Laboratory (INL), 2010. Dostupné z: <u>https://doi.org/10.2172/980801</u>
- [33] BAHRI, Che Nor Aniza Che Zainul, Wadee'ah Mohd AL-AREQI, Mohd 'Izzat Fahmi Mohd RUF a Amran Ab MAJID. Characteristic of molten fluoride salt system LiF-BeF2 (Flibe) and LiF-NaF-KF (Flinak) as coolant and fuel carrier in molten salt reactor (MSR) [online]. 06.01.2017 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <u>https://aip.scitation.org/doi/pdf/10.1063/1.4972932</u>

- [34] KHOKHLOV, Vladimir, Victor IGNATIEV a Valery AFONICHKIN. Evaluating physical properties of molten salt reactor fluoride mixtures. *Journal of Fluorine Chemistry*. 2009, 30-37. ISSN 0022-1139. Dostupné z: doi: <u>https://doi.org/10.1016/j.jfluchem.2008.07.018</u>
- [35] DELPECH, Vladimir, Céline CABET, Cyrine SLIM a Gérard S. PICARD. Molten fluorides for nuclear applications. *Materials Today*. 2010, 34-41. ISSN 1369-7021. Dostupné z: doi: <u>https://doi.org/10.1016/S1369-7021(10)70222-4</u>
- [36] INGERSOLL, D. T., E. J. PARMA, C. W. FORSBERG a J. P. RENIER. CORE PHYSICS CHARACTERISTICS AND ISSUES FOR THE ADVANCED HIGHTEMPERATURE REACTOR (AHTR) [online]. Oak Ridge National Laboratory, USA [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: https://technicalreports.ornl.gov/cppr/y2001/pres/122842.pdf
- [37] *FLiNaK* [online]. [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: https://www.chemeurope.com/en/encyclopedia/FLiNaK.html
- [38] FRANDSEN, Benjamin A., Stella D. NICKERSON, Austin D. CLARK, Andrew SOLANO, Raju BARAL, Johnny WILLIAMS, Jörg NEUEFEIND a Matthew MEMMOTT. The structure of molten FLiNaK. Journal of Nuclear Materials. 2020. ISSN 0022-3115. Dostupné z: doi: <u>https://doi.org/10.1016/j.jnucmat.2020.152219</u>
- [39] *Oak Ridge National Laboratory* [online]. [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <u>https://en.wikipedia.org/wiki/Oak_Ridge_National_Laboratory</u>
- [40] *Solving the big problems* [online]. [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <u>https://www.ornl.gov/content/solving-big-problems</u>
- [41] MOTYČKA, Vojtěch a Martin ČERMÁK. *Xenonová otrava* [online]. 24.08.2011 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <u>https://jaderneinfo.webnode.cz/news/xenonova-otrava/</u>
- [42] ENGEL, J. R., STEFFY, R. C. XENON BEHAVIOR IN THE MOLTEN SALT REACTOR EXPERIMENT. 01.01.1971. Oak Ridge National Laboratory, Tennessee, United States. Dostupné z: doi: <u>https://doi.org/10.2172/4731186</u>
- [43] GABBARD, C. H. Development of a Venturi Type Bubble Generator for Use in the Molten-Salt Reactor Xenon Removal System. 31.12.1972. Oak Ridge National Laboratory, Tennessee, United States. Dostupné z: doi: <u>https://doi.org/10.2172/12784156</u>
- [44] GABBARD, C. H. Development of an Axial-flow Centrifugal Gas Bubble Separator for Use in MSR Xenon Removal System. 31.12.1972. Oak Ridge National Laboratory, Tennessee, United States. Dostupné z: doi: <u>https://doi.org/10.2172/1529323</u>
- [45] ROSYPAL, Štěpán. *VÝMĚNÍKY TEPLA*. Brno, 2010. Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta strojního inženýrství. Vedoucí práce Ing. Marek Baláš.
- [46] Donnelly, R. G., Slaughter, G. M. FABRICATION OF THE HEAT EXCHANGER TUBE BUNDLE FOR THE MOLTEN-SALT REACTOR EXPERIMENT. 01.12.1963. Oak Ridge National Laboratory, Tennessee, United States. Dostupné z: doi: <u>https://doi.org/10.2172/4130352</u>
- [47] Donnelly, R G. TUBE PLUGGING IN THE MOLTEN-SALT REACTOR EXPERIMENT PRIMARY HEAT EXCHANGER. 01.02.1965. Oak Ridge National Laboratory, Tennessee, United States. Dostupné z: doi: <u>https://doi.org/10.2172/4639028</u>
- [48] LEONELLI, Manuele. Simulation and Modelling to Understand Change [online]. [cit. 2022-04-28] Dostupné z: <u>https://bookdown.org/manuele_leonelli/SimBook/</u>
- [49] *Monte Carlo Methods, Codes, & Applications Group* [online]. Los Alamos National Laboratory, USA [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <u>https://mcnp.lanl.gov/</u>
- [50] *Monte Carlo N-Particle Transport Code* [online]. [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <u>https://en.wikipedia.org/wiki/Monte_Carlo_N-Particle_Transport_Code</u>
- [51] FRÝBORT, Jan. Monte Carlo není jenom hazard [online]. FJFI ČVUT, Praha, 2011 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <u>https://dml.cz/bitstream/handle/10338.dmlcz/146427/Rozhledy_086-2011-3_2.pdf</u>

- [52] BARTÁKOVÁ, E., T. HEBELKA a M. LOVECKÝ. Využití kódu MCNP v reaktorové fyzice [online]. [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: http://tydenvedy.fjfi.cvut.cz/2003/cd/prispevky/sbpdf/MNCPreaktfyz.pdf
- [53] *Serpent (software)* [online]. [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <u>https://en.wikipedia.org/wiki/Serpent_(software)</u>
- [54] Serpent a Continuous-energy Monte Carlo Reactor Physics Burnup Calculation Code [online]. VTT Technical Research Center, Finland [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <u>http://montecarlo.vtt.fi/</u>
- [55] RAUNER, Karel. Atomová a jaderná fyzika [online]. Západočeská univerzita v Plzni [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <u>https://kof.zcu.cz/st/sm/ajf/atom_jad_fyz.pdf</u>
- [56] Nuclear chain reaction [online]. [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <u>https://en.wikipedia.org/wiki/Nuclear_chain_reaction#Effective_neutron_multiplication_fac_tor</u>
- [57] *Four factor formula* [online]. [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <u>https://en.wikipedia.org/wiki/Four_factor_formula</u>
- [58] *Six factor formula* [online]. [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: <u>https://en.wikipedia.org/wiki/Six_factor_formula</u>
- [59] FLEISCHHANS, Jan a kolektiv. Učební texty a soubory otázek pro přípravu a zkoušky vybraných pracovníků výzkumných jaderných zařízení [online]. FJFI ČVUT, Katedra jaderných reaktorů, ÚJI Zbraslav, 1994 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z: https://inis.iaea.org/collection/NCLCollectionStore/ Public/26/017/26017754.pdf?r=1&r=1
- [60] John P. Carter, R.A. Borrelli, Integral molten salt reactor temperature sensitivities using Serpent target motion sampling. Nuclear Engineering and Design, Volume 369, 2020, 110863.
   ISSN 0029-5493. Dostupné z: <u>https://doi.org/10.1016/j.nucengdes.2020.110863</u>
- [61] LOSA, Evžen. *U-Pu and Th-U Fuel Cycle Closure*. Praha, 2016. Disertační práce. Czech technical university in Prague. Fakulty of nuclear sciences and physical engineering.
- [62] International Atomic Energy Agency. Characterization, Treatment and Conditioning of Radioactive Graphite from Decommissioning of Nuclear Reactors. Austria: IAEA, 2006. ISBN 92–0–112006–0
- [63] SANDMEYER STEEL COMPANY. Specification Sheet: Alloy 316/316L [online]. Philadelphia. [cit. 2022-04-28]. Dostupné z: <u>https://www.sandmeyersteel.com/images/316-316l-317l-spec-sheet.pdf</u>
- [64] HAYNES INTERNATIONAL. *Hastelloy N alloy* [online]. 2020. [cit. 2022-04-28] Dostupné z: <u>https://haynesintl.com/docs/default-source/pdfs/new-alloy-brochures/corrosion-resistant-alloys/brochures/n-brochure.pdf?sfvrsn=18</u>

8 Seznam příloh

Příloha A: Seznam technických zpráv zabývajících se MSR z ORNL	54
Příloha B: Seznam knižních publikací zabývajících se MSR z ORNL	66

Příloha A

Souhrn technických zpráv z online knihovny ORNL zabývajících se technologií MSR k roku 2021

Číslo #	Rok vydání	Název	Autoři	Číslo zprávy v ORNL	Číslo zprávy v DOl
1	1955	A FUSED SALT-FLUORIDE VOLATILITY PROCESS FOR RECOVERY AND DECONTAMINATION OF URANIUM	Cathers, G I; Bennett, M.R.	ORNL-1885(Del.)	10.2172/4309560
2	1956	Fused Salt Processing. Problem Statement	Wymer, R. G.	CF-56-2-80	/
3	1956	Some Observations on Feasibility of Molten Salt Power Reactors	Weinberg, A. M.; Grimes, W. R.	CF-56-3-117	/
4	1956	Molten Salt Requirements for Pratt and Whitney Aircraft	Kelly, K. J.	CF-56-4-173	/
5	1956	Fused salt power reactor study: Minutes of discussion meeting No. 2	Alexander, L. G.	CF-56-9-32	10.2172/1240851
6	1957	Fused salt power reactor study: Minutes of discussion meeting No. 6	McPherson, H.G.	CF-57-1-135	10.2172/1240856
7	1957	Fused salt power reactor study: Minutes of discussion meeting No. 7	McPherson, H.G.	CF-57-2-65	/
8	1957	Fused salt power reactor study: Minutes of discussion meeting No. 8	McPherson, H.G.	CF-57-3-31	/
9	1957	MOLTEN SALTS FOR CIVILIAN POWER	McPherson, H.G.	CF-57-10-41	10.2172/4314626
10	1957	A PRELIMINARY STUDY OF MOLTEN SALT POWER REACTORS	MacPherson, H.G.; Alexander, L.G.; Carrison, D.A.; Estabrook, J.Y.; Kinyon, B.W.; Mann, L.A.; Roberts, J.T.; Romie, F.E.; VonderLage, F.C.	CF-57-4-27(Rev.)(Del.)	10.2172/4183642
11	1957	THE PHYSICS OF THE FUSED-SALT REACTOR EXPERIMENT	Ergen, W.K.	CF-57-2-130	10.2172/4339541
12	1958	A SERIES OF SEVEN FLOWSHEET STUDIES WITH NONRADIVE SALT, VOLATILITY PILOT PLANT RUNS C-9 THROUGH	Whitmarsh, C.L.	CF-58-5-113	10.2172/426877

13	1958	DOWTHERM A JOURNAL BEARING TEST	Thomas, W.E.	CF-58-10-40	10.2172/4281952
14	1958	SALT-LUBRICATED HYDRODYNAMIC JOURNAL BEARING TESTS NOS. 1 AND 2	Smith, P.G.	CF-58-8-10	10.2172/4304776
15	1958	A MOLTEN SALT NATURAL CONVECTION REACTOR SYSTEM	Romie, F.E.; Kinyon, B.W.	CF-58-2-46	10.2172/4349103
16	1958	ARGON AS A PROTECTIVE ATMOSPHERE FOR MOLTEN SALTS	Mann, L.A.	CF-58-7-8	10.2172/4263566
17	1958	SURVEY OF LOW ENRICHMENT MOLTEN-SALT REACTORS	MacPherson, H.G.	CF-58-10-60	10.2172/4143508
18	1958	SCREENING TESTS OF MECHANICAL PIPE JOINTS FOR A FUSED SALT REACTOR SYSTEM	McDonald, W.B.; Storto, E.; Olson, A.S.	CF-58-8-33	10.2172/4282807
19	1958	MOLTEN SALT HEAT TRANSFER	Hoffman, H.W.	CF-58-2-40	10.2172/4329766
20	1958	CHEMICAL TECHNOLOGY DIVISION UNIT OPERATIONS SECTION MONTHLY PROGRESS REPORT, JUNE 1958	Bresee, J.C.; Haas, P.A.; Watson, C.D.; Whatley, M.E.	CF-58-6-85	10.2172/4179417
21	1958	MOLTEN SALT COMPOSITIONS	Blakely, J.P.	CF-58-6-58	10.2172/4286610
22	1959	MOLTEN SALT-GRAPHITE COMPATIBILITY TEST. RESULTS OF PHYSICAL AND CHEMICAL MEASUREMENTS	Sheil, R. J.; Evans, R. B.; Watson, G. M.	CF-59-8-133	10.2172/4098729
23	1959	VOLATILITY: FLUORINATOR DESIGN FV-100, Zr-U FUEL ELEMENT PROCESSING PHASE	Ruch, J. B.	CF-59-5-89	10.2172/4103718
24	1959	INTERNALLY COOLED MOLTEN-SALT REACTORS	Lackey, M. E.	CF-59-6-89	10.2172/4096407
25	1959	DISSOLUTION OF ZIRCONIUM MATRIX FUELS IN MOLTEN FLUORIDE SALTS	Horton, R.W.; Whatley, M.E.	CF-59-1-115	10.2172/4294778
26	1959	PROCESSING OF MOLTEN SALT POWER REACTOR FUEL	Campbell, D.O.; Cathers, G.I.	CF-59-2-61	10.2172/4241547
27	1960	EVALUATION OF EXTERNAL HOLDUP OF CIRCULATING FUEL THERMAL BREEDERS AS RELATED TO COST AND FEASIBILITY	Spiewak, I; Parsly, L F	CF-60-5-93	10.2172/4182187
28	1960	HOMOGENEOUS MOLTEN SALT REACTORS	Nestor, Jr, C. W.	CF-60-12-111	10.2172/4112718
29	1960	REACTOR PHYSICS CALCULATIONS FOR THE MSRE	Nestor, Jr, C. W.	CF-60-7-96	10.2172/4155392
30	1960	ENGINEERING EVALUATION OF VOLATILITY PILOT PLANT EQUIPMENT	Miles, F. W.; Carr, W. H.	CF-60-7-65	10.2172/4141273
31	1960	Development testing and performance evaluation of liquid metal and molten salt heat exchangers	MacPherson, R. E.; Yarosh, M. M.	CF-60-3-164	10.2172/4143147
32	1960	Molten-Salt Reactors: Report for 1960 Ten-Year-Plan Evaluation	MacPherson, H. G.	CF-60-6-97Rev.1	10.2172/1334753

33	1960	Molten-Salt Reactors: Report for 1960 Ten-Year-Plan Evaluation	MacPherson, H. G.	CF-60-6-97	10.2172/1341875
34	1960	MOLTEN-SALT BREEDER REACTORS	MacPherson, H. G.	CF-59-12-64(Rev.)	10.2172/4206400
35	1961	XENON POISONING IN MOLTEN SALT REACTORS	Kasten, P. R.; Alexander, L. G.; Carlsmith, R.; Van Winkle, R.	CF-61-5-62	10.2172/4060040
36	1961	ECONOMICS OF THORIUM FUEL CYCLES	Miller, J. W.	CF-61-6-83	10.2172/4015300
37	1961	RING-JOINT SPRING-CLAMP DISCONNECT	Holz, P. P.	CF-61-7-92	10.2172/4840800
38	1961	THORIUM BREEDER REACTOR EVALUATION. PART I. FUEL YIELDS AND FUEL CYCLE COSTS OF A TWO- REGION MOLTEN SALT BREEDER REACTOR	Carter, W.L.; Alexander, L.G.	CF-61-8-86	10.2172/4840935
39	1961	THORIUM BREEDER REACTOR EVALUATION. PART I. FUEL YIELD AND FUEL CYCLE COSTS IN FIVE THERMAL BREEDERS. APPENDICES	Alexander, L.G.; Carter, W.L.; Chapman, R.H.; Kinyon, B.W.; Miller, J.W.; Van Winkle, R.	CF-61-3-9(App.)	10.2172/4038779
40	1961	THORIUM BREEDER REACTOR EVALUATION. PART 1. FUEL YIELD AND FUEL CYCLE COSTS IN FIVE THERMAL BREEDERS	Alexander, L.G.; Carter, W.L.; Chapman, R.H.; Kinyon, R.W.; Miller, J.W.; Van Winkle, R.	CF-61-3-9	10.2172/4836803
41	1962	HOMOGENIZATION OF MOLTEN-SALT REACTOR PROJECT FUEL SAMPLES	Gaitanis, M.J.; Lamb, C.E.; Corbin, L.T.	ORNL-TM-291	10.2172/4787746
42	1963	THERMAL ANALYSIS AND GRADIENT QUENCHING APPARATUS AND TECHNIQUES FOR THE INVESTIGATION OF FUSED SALT PHASE EQUILIBRIA	Friedman, H. A.; Hebert, G. M.; Thoma, R. E.	ORNL-3373	10.2172/4726793
43	1963	DESIGN AND OPERATION OF FORCED-CIRCULATION CORROSION TESTING LOOPS WITH MOLTEN SALT	Crowley, J.L.; McDonald, W.B.; Clark, D.L.	ORNL-TM-528	10.2172/4717304
44	1963	A Literature Survey of Thermal and Physical Properties of Molten Fluoride and Chloride Salt Mixtures (EOMSR-2)	Carter, W. L.	CF-63-9-20	10.2172/1334754
45	1964	MOLTEN-SALT REACTOR PROGRAM. Semiannual Progress Report for Period Ending January 31, 1964	Briggs, R.B.	ORNL-3626	10.2172/4056016
46	1965	TENSILE AND CREEP PROPERTIES OF INOR-8 FOR THE MOLTEN-SALT REACTOR EXPERIMENT	Venard, J. T.	ORNL-TM-1017	10.2172/4629376

47	1965	MSRE DESIGN AND OPERATIONS REPORT. PART VI. OPERATING SAFETY LIMITS FOR THE MOLTEN-SALT REACTOR EXPERIMENT	Beall, S. E.; Guymon, R. H.	ORNL-TM-733(Rev.)	10.2172/4580675
48	1965	TUBE PLUGGING IN THE MOLTEN-SALT REACTOR EXPERIMENT PRIMARY HEAT EXCHANGER	Donnelly, R. G.	ORNL-TM-1023	10.2172/4639028
49	1965	THE CHEMISTRY AND THERMODYNAMICS OF MOLTEN SALT REACTOR FLUORIDE SOLUTIONS	Baes, C.F. Jr.	ORNL-P-1428	10.2172/4576123
50	1966	DECONTAMINATION OF THE ORNL MOLTEN-SALT FLOURIDE- VOLATILITY PILOT PLANT AFTER PROCESSING IRRADIATED ZIRCONIUM-URANIUM ALLOY FUEL	Mann, S.; Youngblood, E.L.	ORNL-3891	10.2172/4582197
51	1967	MATERIALS DEVELOPMENT FOR MOLTEN-SALT BREEDER REACTORS	McCoy, H.E. Jr.; Weir, J.R. Jr.	ORNL-TM-1854	10.2172/4355631
52	1967	MSRE DESIGN AND OPERATIONS REPORT. PART VII. FUEL HANDLING AND PROCESSING PLANT.	Lindauer, R. B.	ORNL-TM-907(Rev.)	10.2172/4544341
53	1967	SAFETY PROGRAM FOR MOLTEN-SALT BREEDER REACTORS.	Kasten, P.R.	ORNL-TM-1858	10.2172/4367760
54	1967	The Program Planned for the Molten Salt Reactor Experiment	Haubenreich, Paul N.	CF-67-8-10	10.2172/1341894
55	1967	MAINTENANCE DEVELOPMENT FOR MOLTEN-SALT BREEDER REACTORS.	Blumberg, R.	ORNL-TM-1859	10.2172/4355531
56	1967	REVIEW OF MOLTEN SALT REACTOR PHYSICS CALCULATIONS.	Carlsmith, R.S.; Bennett, L.L.; Edison, G.E.; Gift, E.H.; Thomas, W.E.; Welfare, F.G.	ORNL-TM-1946	10.2172/4249674
57	1968	MSRE DESIGN AND OPERATIONS REPORT. PART IIA. NUCLEAR AND PROCESS INSTRUMENTATION.	Tallackson, J. R.	ORNL-TM-729(Pt.2A)	10.2172/4557999
58	1969	MSRE design and operations report. Part VI. Operating safety limits for the molten-salt reactor experiment (3rd revision)	Guymon, R. H.; Haubenreich, P. N.	ORNL-TM-733(Rev.3)	10.2172/1242952
59	1969	VISCOELASTIC ANALYSIS OF GRAPHITE UNDER NEUTRON IRRADIATION AND TEMPERATURE DISTRIBUTION.	Chang, S.; Pugh, C.E.; Moore, S.E.	ORNL-TM-2407	10.2172/4747842
60	1970	DEVELOPMENT OF FUEL – AND COOLANT-SALT CENTRIFUGAL PUMPS FOR THE MOLTEN-SALT REACTOR EXPERIMENT.	Smith, P. G.	ORNL-TM-2987	10.2172/4106980

61	1971	Technical report of the Molten-Salt Group, part I [electronic resource]: evaluation of a 1000 MWe molten-salt breeder reactor.	Trinko, J. R.	ESI-71:022	/
62	1971	Technical report of the Molten-Salt Group, part II [electronic resource]: evaluation of a 1000 MWe molten-salt breeder reactor.	Trinko, J. R.	ESI-71:023	/
63	1971	PARAMETRIC SURVEY OF THE EFFECTS OF MAJOR PARAMETERS ON THE DESIGN OF FUEL – TO-INERT-SALT HEAT EXCHANGERS FOR THE MSBR.	Fraas, A. P.; LaVerne, M. E.	ORNL-TM-2952	10.2172/4725157
64	1971	LOW-PRESSURE DISTILLATION OF A PORTION OF THE FUEL CARRIER SALT FROM THE MOLTEN SALT REACTOR EXPERIMENT.	Hightower, J.R. Jr.; McNeese, L.E.; Hannaford, B.A.; Cochran, H.D. Jr.	ORNL-4577	10.2172/4703609
65	1971	MOLTEN-SALT FLUORIDE VOLATILITY PILOT PLANT: RECOVERY OF ENRICHED URANIUM FROM ALUMINUM-CLAD FUEL ELEMENTS.	Carr, W.H.; King, L.J.; Kitts, F.G.; McDuffee, W.T.; Miles, F.W.	ORNL-4574	10.2172/4068549
66	1972	MSRE DESIGN AND OPERATIONS REPORT. PART IIB. NUCLEAR AND PROCESS INSTRUMENTATION.	Moore, R. L.	ORNL-TM-729(Pt.2 B)	10.2172/4630184
67	1972	Alloy compatibility with LiFBeFâ,, salts containing ThFâ,,, and UFâ,,,	Koger, J. W.	ORNL-TM-4286	10.2172/4381831
68	1972	Evaluation of Hastelloy N alloys after nine years exposure to both a molten fluoride salt and air at temperatures from 700 to 5600 °C	Koger, J. W.	ORNL-TM-4189	10.2172/4468052
69	1972	Forced-circulation loop for corrosion studies: Hastelloy N compatibility with NaBF4NaF (92-8 mole %)	Koger, J. W.	ORNL-TM-4221	10.2172/4451217
70	1972	Compatibility of brazing alloys and the molten salt NaBF48 mole percent NaF at 610°	Koger, J. W.	ORNL-TM-4272	10.2172/4451215
71	1972	EQUILIBRIUM OF DILUTE UF3 SOLUTIONS CONTAINED IN GRAPHITE.	Toth, L.M.; Gilpatrick, L.O.	ORNL-TM-4056	10.2172/4605940
72	1972	HEAT TRANSFER SALT FOR HIGH TEMPERATURE STEAM GENERATION.	Bohlmann, E.G.	ORNL-TM-3777	10.2172/4595737

73	1973	Calculation of multiplication factor vs temperature for a MSBR lattice in the HTLTR and comparison with experiment	Ragan, G.L.	ORNL-TM-4255	10.2172/4473213
74	1973	Forced-convection heat-transfer measurements with a molten fluoride salt mixture flowing in a smooth tube	Cooke, J. W.; Cox, B.	ORNL-TM-4079	10.2172/4486196
75	1974	Task I, Final report. Design studies of steam generators for molten salt reactors	/	ND/74/66	/
76	1974	Program plan for development of molten-salt breeder reactors	McNeese, L.E.	ORNL-5018	10.2172/4227904
77	1974	Development of an axial-flow centrifugal gas bubble separator for use in MSR xenon removal system	Gabbard, C. H.	ORNL-TM-4533	10.2172/4324438
78	1975	Molten-salt reactor information system	Haubenreich, P.N.; Cardwell, D.W.; Engel, J.R.	ORNL-TM-4802	10.2172/4181450
79	1975	Determination and correlation of mass transfer coefficients in a stirred cell.	Herranz, J.; Bloxom, S.R.; Keeler, J.B.; Roth, S.R.	ORNL/MIT-221	10.2172/7189239
80	1976	Study of tritium removal from fusion reactor blankets of molten salt and lithiumaluminum	Talbot, J.B.	ORNL/TM-5104	10.2172/6318858
81	1976	MRPP: multiregion processing plant code. [MSBR]	Kee, C. W.; McNeese, L. E.	ORNL/TM-4210	10.2172/7351938
82	1976	Engineering development studies for molten-salt breeder reactor processing No. 22	Hightower, J.R. Jr. (comp.)	ORNL/TM-5041	10.2172/7362004
83	1976	Conceptual design of a continuous fluorinator experimental facility (CFEF)	Lindauer, R.B.; Hightower, J.R. Jr.	ORNL/TM-5253	10.2172/7177660
84	1977	Preliminary report on the promise of accelerator breeding and converter reactor symbiosis (ABACS) as an alternative energy system	/	ORNL/TM-5750	10.2172/7326188
85	1977	Compatibility studies of potential molten-salt breeder reactor materials in molten fluoride salts. [Inconel 601, Cr and Nb modifications of Hastelloy N]	Keiser, J. R.	ORNL/TM-5783	10.2172/7257097
86	1977	Low-temperature thermal energy storage quarterly progress report for period JulySeptember 1976. [Phase-change materials]	Hoffman, H. W.; Kedi, R. J.	ORNL/TM-5795	10.2172/7116769

87	1977	Distribution and behavior of tritium in the Coolant-Salt Technology Facility. [Tritium trapping using sodium fluoroborate]	Mays, G. T.; Smith, A. N.; Engel, J. R.	ORNL/TM-5759	10.2172/7290554
88	1977	Survey of technology for storage of thermal energy in heat transfer salt	Silverman, M.D.; Engel, J.R.	ORNL/TM-5682	10.2172/7232535
89	1979	Optimization of the fissionfusion hybrid concept	Saltmarsh, M.J.; Grimes, W.R.; Santoro, R.T.	ORNL/PPA-79/3	10.2172/6156807
90	1980	Screening study on high temperature energy transport systems	Graves, R.L.	ORNL/TM-7390	10.2172/5129272
91	1980	Sources of tritium	Phillips, J.E.; Easterly, C.E.	ORNL/TM-6402	10.2172/6867774
92	1982	Chemistry Division annual progress report for period ending July 31, 1981	/	ORNL-5817	10.2172/5508331
93	1982	Physical chemistry of molten-salt batteries. Final report, 1 October 1980 – September 1981. Current-induced composition gradients in molten LiCl-KCl	Vallet, C.E.; Heatherly, D.E.; Braunstein, J.	ORNL/TM-8489	10.2172/6857606
94	1988	Decommissioning of the Molten Salt Reactor Experiment: A technical evaluation	Notz, K.J.	ORNL/RAP-17	10.2172/5320789
95	1990	In-line sensors for electrolytic magnesium cells	Young, J.P.; Mamantov, G.	ORNL/M-1323	10.2172/6488557
96	1991	Reaction of uranium oxides with chlorine and carbon or carbon monoxide to prepare uranium chlorides	Haas, P.A.; Lee, D.D.; Mailen, J.C.	ORNL/TM-11792	10.2172/10155443
97	1995	Quality assurance plan for the Molten Salt Reactor Experiment Remediation Project at the Oak Ridge National Laboratory. Phase 1 Interim corrective measures and Phase 2 Purge and trap reactive gases	/	ORNL/ER-336	10.2172/206539
98	1995	Materials considerations for molten salt accelerator-based plutonium conversion systems	DiStefano, J. R.; DeVan, J. H.; Keiser, J. R.; Klueh, R. L.; Eatherly, W. P.	ORNL/TM-12925/R1	10.2172/73004
99	1995	Health and safety plan for the Molten Salt Reactor Experiment remediation project at Oak Ridge National Laboratory, Oak Ridge, Tennessee	Burman, S.N.; Uziel, M.S.	ORNL/ER-326	10.2172/226003

100	1996	Program management plan for the Molten Salt Reactor Experiment Remediation Project at Oak Ridge National Laboratory, Oak Ridge, Tennessee	/	ORNL/ER-341	10.2172/453851
101	1996	Identification and evaluation of alternatives for the disposition of fluoride fuel and flush salts from the molten salt reactor experiment at Oak Ridge National Laboratory, Oak Ridge, Tennessee	/	ORNL/ER-380	10.2172/441122
102	1996	Molten Salt Reactor Experiment Facility (Building 7503) standards/requirements identification document adherence assessment plan at Oak Ridge National Laboratory, Oak Ridge, Tennessee	/	ORNL/ER-355	10.2172/219065
103	1996	Criticality safety study of the MSRE auxiliary charcoal bed	Hollenbach, D. F.; Hopper, C. M.	ORNL/M-5450	10.2172/408664
104	1997	Technical bases for the use of CIF3 in the MSRE reactive gas removal project at Oak Ridge National Laboratory, Oak Ridge, Tennessee	Trowbridge, L.D.	ORNL/ER-402	10.2172/491410
105	1997	Laboratory tests using chlorine trifluoride in support of deposit removal at MSRE	Williams, D. F.; Rudolph, J. C.; Del Cul, G. D.; Loghry, S. L.; Simmons, D. W.; Toth, L. M.	ORNL/TM-13403	10.2172/631150
106	1998	Quality assurance plan for the molten salt reactor experiment Remediation Project at Oak Ridge National Laboratory, Oak Ridge, Tennessee	/	ORNL/ER-336/R1	10.2172/576090
107	1998	Quarterly progress report for the Chemical and Energy Research Section of the Chemical Technology Division: JanuaryMarch 1997	Jubin, R.T.	ORNL/M-6353	10.2172/629389
108	1998	Quarterly progress report for the Chemical and Energy Research Section of the Chemical Technology Division: July September 1997	Jubin, R.T.	ORNL/M-6553	10.2172/290833
109	1998	Some Investigations of the Reaction of Activated Charcoal with Fluorine and Uranium Hexafluoride	Del Cul, G.D.; Fiedor, J.N.; Simmons, D.W.; Toth, L.M.; Trowbridge, L.D.; Williams	ORNL/TM-13052	10.2172/1817

110	1998	Removal of uranium and salt from the Molten Salt Reactor Experiment	Peretz, F.J.; Rushton, J.E.; Faulkner, R.L.; Walker, K.L.; Del Cul, G.D.	ORNL/CP-98146	/
111	1998	Environmental health and safety plan for the Molten Salt Reactor Experiment Remediation Project at Oak Ridge National Laboratory, Oak Ridge, Tennessee	Burman, S.N.; Tiner, P.F.; Gosslee, R.C.	ORNL/ER-326/R1	10.2172/569093
112	1998	Design of a californium source-driven measurement system for accountability of material recovered from the Molten Salt Reactor Experiment charcoal bed	Bentzinger, D. L.; Perez, R. B.; Mattingly, J. K.; Valentine, T. E.; Mihalczo, J. T.	ORNL/CP-98159	/
113	1999	Significance of Experimental Procedures on the Hot Corrosion Behavior of Nickel-Base Alloys Under Cyclic Conditions	Leyens, C.; Pint, B.A.; Tortorelli, P.F.; Wright, I.G.	ORNL/CP-103227	/
114	1999	Quarterly Progress Report for the Chemical and Energy Research Section of the Chemical Technology Division: January-March 1998	Jubin, R.T.	ORNL/M-6662	10.2172/5067
115	1999	Quarterly progress report for the Chemical and Energy Research Section of the Chemical Technology Division: January-March 1999	Jubin, R.T.	ORNL/TM-1999/211	10.2172/750995
116	1999	Molten Salt Fuel Cycle Requirements for ADTT Applications	Williams, D. F.; Del Cul, G. D.; Toth, L. M.	ORNL/CP-103342	/
117	1999	Radon Measurements at the Molten Salt Reactor Experiment (MSRE) Facility from August 1997 through April 1998	Coleman, R.L.	ORNL/TM-13716	10.2172/6689
118	1999	Radon Measurements at the Molten Salt Reactor Experiment (MSRE) Facility from August 1997 through April 1998	Coleman, R.L.	ORNL/TM-13716/R1	10.2172/8816
119	1999	Use of Activated Charcoal for 220Rn Adsorption for Operations Associated with the Uranium Deposit in the Auxiliary Charcoal Bed at the Molten Salt Reactor Experiment Facility	Coleman, R.L.	ORNL/TM-13733	10.2172/6078
120	1999	Evaluation of Fluorine-Trapping Agents for Use During Storage of the MSRE Fuel Salt	Brynestad, J.; Williams, D.F.	ORNL/TM-13770	10.2172/9286

121	2000	Prototype Tests for the Recovery and Conversion of UF6 Chemisorbed in NaF Traps for the Molten Salt Reactor Remediation Project	Del Cul, G.D.; Icenhour, A.S.; Simmons, D.W.	ORNL/TM-2000/92	10.2172/768805
122	2000	Hydrofluoric Acid Corrosion Testing on Unplated and Electroless Gold-Plated Samples	Osborne, P.E.; Icenhour, A.S.; Del Cul, G.D.	ORNL/TM-2000/137	10.2172/763206
123	2000	System Requirements Document for the Molten Salt Reactor Experiment	Aigner, R.D.	ORNL/TM- 1999/287/R1	10.2172/760511
124	2001	Lewis-Acid/Base Effects on Gallium Volatility in Molten Chlorides	Williams, D.F.	ORNL/TM-2000/297	10.2172/777695
125	2001	Quarterly Progress Report for the Chemical and Energy Research Section of the Chemical Technology Division: April- June 1999	Jubin, R.T.	ORNL/TM-1999/226	10.2172/777769
126	2001	Quarterly Progress Report for the Chemical and Energy Research Section of the Chemical Technology Division: July- September 1999	Jubin, R.T.	ORNL/TM-1999/304	10.2172/814619
127	2002	Corrosion Test Results for Inconel 600 vs Inconel-Stainless UG Bellows	Osborne, P.E.	ORNL/TM-2002/136	10.2172/814069
128	2002	Hydrofluoric Acid Corrosion Study of High-Alloy Materials	Osborne, P.E.	ORNL/TM-2002/165	10.2172/814438
129	2005	Updated Generation IV Reactors Integrated Materials Technology Program Plan, Revision 2	Corwin, William R.; Burchell, Timothy D.; Halsey, William; Hayner, George; Katoh, Yutai; Klett, James William; McGreevy, Timothy E.; Nanstad, Randy K.; Ren, Weiju; Snead, Lance Lewis; Stoller, Roger E.; Wilson, Dane F.	ORNL/TM-2005/556	10.2172/1027383
130	2008	Generation IV Reactors Integrated Materials Technology Program Plan: Focus on Very High Temperature Reactor Materials	Burchell, Timothy D.; LinkCorwin, William R.; LinkKatoh, Yutai; LinkMcGreevy, Timothy E.; LinkNanstad, Randy K.; LinkRen, Weiju; LinkSnead, Lance Lewis; LinkWilson, Dane F.	ORNL/TM-2008/129	10.2172/951084
131	2009	Engineering evaluation of the proposed alternative salt transfer method for the Molten Salt Reactor Experiment, Oak Ridge National Laboratory, Oak Ridge, Tennessee	/	BJC/OR-3301	/

132	2009	Addendum to engineering evaluation of the proposed alternative salt transfer method for the Molten Salt Reactor Experiment, Oak Ridge National Laboratory, Oak Ridge, Tennessee	/	BJC/OR-3301/A1	/
133	2010	An Overview of Liquid Fluoride Salt Heat Transport Systems	Holcomb, David Eugene; Cetiner, Sacit M.	ORNL/TM-2010/156	10.2172/990239
134	2011	Advanced High Temperature Reactor Systems and Economic Analysis	Holcomb, David Eugene; Peretz, Fred J.; Qualls, A. L	ORNL/TM-2011/364	10.2172/1025856
135	2011	Fast Spectrum Molten Salt Reactor Options	Gehin, Hess C.; Holcomb,David Eugene; Flanagan, George F.; Patton, Bruce W.; Howard, Rob L.; Harrison, Thomas J.	ORNL/TM-2011/105	10.2172/1018987
136	2013	Challenges related to the use of liquid metal and molten salt coolants in advanced reactors [electronic resource]: report of the Collaborative Project COOL of the International Project on Innovative Nuclear Reactors and Fuel Cycles (INPRO).	/	IAEA-TECDOC-1696	/
137	2014	Update on Small Modular Reactors Dynamics System Modeling Tool Molten Salt Cooled Architecture	Hale, Richard Edward; Cetiner, Sacit M.; Fugate, David L.; Qualls, A L.; Borum, Robert C.; Chaleff, Ethan S.; Rogerson, Doug W.; Batteh, John J.; Tiller, Michael M.	ORNL/TM-2014/322	10.2172/1187912
138	2014	Liquid Fluoride Salt Experimentation Using a Small Natural Circulation Cell	Yoder, Jr, Graydon L ; Heatherly, Dennis Wayne; Williams, David F; Elkassabgi, Yousri M.; Caja, Joseph; Caja, Mario; Jordan, John; Salinas, Roberto	ORNL/TM-2014/56	10.2172/1130418
139	2014	Safety and Regulatory Issues of the Thorium Fuel Cycle	Ade, Brian; Worrall, Andrew; Powers, Jeffrey; Bowman, Steve; Flanagan, George; Gehin, Jess	ORNL/TM-2013/543	10.2172/1146984
140	2014	Advanced High Temperature Reactor Thermal Hydraulics Analysis and Salt Clean-up System Description	Yoder Jr., Graydon L.; Bopp, Andrew T; Holcomb, David Eugene; Pointer, William David; Wang, Dean	ORNL/TM-2014/499	10.2172/1163164

141	2015	Embedded Sensors and Controls to Improve Component Performance and Reliability Bench-scale Testbed Design Report	Melin, Alexander M.; Kisner, Roger A.; Drira, Anis; Reed, Frederick K.	ORNL/TM-2015/584	10.2172/1239763
142	2015	High Temperature Fluoride Salt Test Loop	Aaron, Adam M.; Cunningham, Richard Burns ; Fugate, David L.; Holcomb, David Eugene; Kisner, Roger A.; Peretz, Fred J.; Robb, Kevin R.; Wilson, Dane F.; Yoder, Jr, Graydon L.	ORNL/TM-2012/430	10.2172/1237612
143	2016	Status Report on Scoping Reactor Physics and Sensitivity/Uncertainty Analysis of LR-0 Reactor Molten Salt Experiments	Brown, Nicholas R.; Mueller, Donald E.; Patton, Bruce W.; Powers, Jeffrey J.	ORNL/TM-2016/399	10.2172/1328309
144	2016	Complete Sensitivity/Uncertainty Analysis of LR-0 Reactor Experiments with MSRE FLiBe Salt and Perform Comparison with Molten Salt Cooled and Molten Salt Fueled Reactor Models	Brown, Nicholas R.; Powers, Jeffrey J.; Mueller, Don; Patton, Bruce W.	ORNL/TM-2016/729	10.2172/1338554
145	2016	Fluoride Salt-Cooled High-Temperature Demonstration Reactor Point Design	Qualls, A. L.; Brown, Nicholas R.; Betzler, Benjamin R.; Carbajo, Juan; Hale, Richard Edward; Harrison, Thomas J.; Powers, Jeffrey J.; Robb, Kevin R.; Terrell, Jerry W.; Wysocki, Aaron J.	ORNL/TM-2016/85	10.2172/1245361
146	2017	Two-Dimensional Neutronic and Fuel Cycle Analysis of the Transatomic Power Molten Salt Reactor	Betzler, Benjamin R.; Powers, Jeffrey J.; Worrall, Andrew; Robertson, Sean; Dewan, Leslie; Massie, Mark	ORNL/TM-2016/742	10.2172/1340461

Příloha B

Souhrn knižních publikací z online knihovny ORNL zabývajících se technologií MSR k roku 2021

Číslo #	Rok vydání	Název	Autoři	ORNL číslo zprávy	DOI
1	1957	Molten-salt Reactor Program quarterly progress report for period ending September 1, 1957	Macpherson, H. G.	ORNL-2378	/
2	1958	Molten-Salt Reactor Program quarterly progress report for period ending January 31, 1958	/	ORNL-2474	/
3	1958	Molten-Salt Reactor Program quarterly progress report for period ending June 30, 1958	/	ORNL-2551	/
4	1958	Molten-Salt Reactor Program status report	/	ORNL-2634	/
5	1958	EQUIPMENT DECONTAMINATION METHODS FOR THE FUSED SALT-FLUORIDE VOLATILITY PROCESS	Jolley, R L; Baybarz, R D; Campbell, D O; Cathers, G I	ORNL-2550	10.2172/4305097
6	1959	Molten-Salt Reactor Program quarterly progress report for period ending July 31, 1959	/	ORNL-2799	/
7	1959	METALLURGY DIVISION ANNUAL PROGRESS REPORT FOR PERIOD ENDING SEPTEMBER 1, 1959		ORNL-2839	10.2172/4167698
8	1959	Molten-Salt Reactor Program quarterly progress report for period ending October 31, 1958	Macpherson, H. G.	ORNL-2626	/
9	1959	Molten-salt Reactor Project quarterly progress report for period ending January 31, 1959	Macpherson, H. G.	ORNL-2684	/
10	1959	Molten-Salt Reactor Project quarterly progress report for period ending April 30, 1959	Macpherson, H. G.	ORNL-2723	/

11	1960	MOLTEN-SALT REACTOR PROGRAM QUARTERLY PROGRESS REPORT FOR PERIOD ENDING OCTOBER 31, 1959	Macpherson, H. G.	ORNL-2890	10.2172/4176805
12	1960	Molten-Salt Reactor Program quarterly progress report for period ending January 31 and April 30, 1960.	Macpherson, H. G.	ORNL-2973	/
13	1960	Molten-Salt Reactor Program Quarterly Progress Report for Period Ending July 31, 1960	Macpherson, H. G.	ORNL-3014	/
14	1960	Experimental molten-salt-fueled 30 – Mw power reactor	Alexander, L. G.	ORNL-2796	/
15	1961	CHEMICAL TECHNOLOGY DIVISION ANNUAL PROGRESS REPORT FOR PERIOD ENDING MAY 31, 1961	/	ORNL-3153	10.2172/4840417
16	1961	MOLTEN-SALT REACTOR PROGRAM PROGRESS REPORT FOR PERIOD FROM AUGUST 1, 1960, TO FEBRUARY 28, 1961	/	ORNL-3122	10.2172/4024779
17	1961	PHASE EQUILIBRIA IN MOLTEN SALT BREEDER REACTOR FUELS. I. THE SYSTEM LiF – BeF2F4hF4	Weaver, C. F.; Thoma, R. E.; Insley, H.; Friedman, H. A.	ORNL-2896	10.2172/4081840
18	1961	Molten-Salt Reactor Experiment Preliminary Hazards Report	Beall, S. E.; Breazeale, W. L.; Kinyon, B. W.	ORNL-CF-61-2-46	/
19	1962	MOLTEN-SALT REACTOR PROGRAM. Semiannual Progress Report for Period Ending August 31, 1962	/	ORNL-3369	10.2172/4729477
20	1962	MOLTEN-SALT REACTOR PROGRAM PROGRESS REPORT FOR PERIOD FROM MARCH 1 TO AUGUST 31, 1961	/	ORNL-3215	10.2172/4804884
21	1962	576 mwt natural convection Molten Salt Reactor Study	Zasler, J.	ORNLTM-269 ORNL-CF-58-8-85	/
22	1962	WATER TEST DEVELOPMENT OF THE FUEL PUMP FOR THE MSRE	Smith, P.G.	ORNL-TM-79	10.2172/4786696

23	1962	Some chemical aspects of Molten-Salt Reactor safety: (1) Dissolution of coolant and fuel mixtures in H2O, (2) A portion of the system LiF-BeF2-H2O at 25, 60 and near 100 degrees C	Slusher, R.; Mcduffie, H. F.; Marshall, W. L.	ORNL-TM-458	1
24	1962	CORROSION BEHAVIOR OF REACTOR MATERIALS IN FLUORIDE SALT MIXTURES	DeVan, J.H.; Evans, R.B. III.	ORNL-TM-328	10.2172/4774669
25	1962	Molten-Salt Reactor Program semiannual progress report for period ending February 28, 1962	Briggs, R. B.	ORNL-3282	/
26	1962	Experimental 5 Mw thermal convection molten salt reactor	Zasler, J.	ORNL-TM-268	/
27	1963	MOLTEN-SALT REACTOR PROGRAM. Semiannual Progress Report for Period Ending January 3, 1963	Briggs, R. B.	ORNL-3419	10.2172/4692918
28	1963	METALS AND CERAMICS DIVISION ANNUAL PROGRESS REPORT FOR PERIOD ENDING MAY 31, 1963	/	ORNL-3470	10.2172/4131004
29	1963	FABRICATION OF THE HEAT EXCHANGER TUBE BUNDLE FOR THE MOLTEN-SALT REACTOR EXPERIMENT	Donnelly, R.G.; Slaughter, G.M.	ORNL-3500	10.2172/4130352
30	1964	MOLTEN-SALT REACTOR PROGRAM SEMIANNUAL PROGRESS REPORT FOR PERIOD ENDING JULY 31, 1963	/	ORNL-3529	10.2172/4106714
31	1964	ANALYTICAL CHEMISTRY DIVISION ANNUAL PROGRESS REPORT FOR PERIOD ENDING NOVEMBER 15, 1963	/	ORNL-3537	10.2172/4092969
32	1964	Molten-Salt Reactor Program semiannual progress report for period ending July 31, 1964.	Briggs, R.B.	ORNL-3708	/

33	1964	BIBLIOGRAPHY OF ROVER FUEL PROCESSING AND MOLTEN SALT FLUORIDE VOLATILITY PROCESS DEVELOPMENT STUDIES AT OAK RIDGE NATIONAL LABORATORY	Bresee, J.C.	ORNL-TM-800	10.2172/4035559
34	1965	MOLTEN-SALT REACTOR PROGRAM SEMIANNUAL PROGRESS REPORT FOR PERIOD ENDING FEBRUARY 28, 1965	/	ORNL-3812	/
35	1965	Molten-Salt Reactor Program semiannual progress report for period ending August 31, 1965	Briggs, R.B.	ORNL-3872	/
36	1965	MSRE DESIGN AND OPERATIONS REPORT. PART VI. OPERATING SAFETY LIMITS FOR THE MOLTEN- SALT REACTOR EXPERIMENT.	Beall, S. E., Jr.; Guymon, R.H.	ORNL-TM-733	/
37	1965	Stability analysis of the Molten-Salt Reactor experiment.	Ball, S. J.; Kerlin, T. W.	ORNL/TM-1070	/
38	1965	MOLTEN SALT CONVERTER REACTOR. DESIGN STUDY AND POWER COST ESTIMATES FOR A 1000 MWE STATION.	Alexander, L.G.; Carter, W.L.; Craven, C. W., Jr.; Janney, D.B.; Kerlin, T.W.; Van Winkle, R.	ORNL-TM-1060	/
39	1966	Period measurements on the Molten Salt Reactor experiment during fuel circulation: theory and experiment	B.E. Prince.	ORNL-TM-1626	/
40	1966	Experimental dynamic analysis of the Molten- Salt Reactor experiment.	Kerlin, T. W.; Ball, S. J.	ORNL/TM-1647	/
41	1966	Molten-Salt Reactor Program Semiannual Progress Report for Period Ending February 28, 1966	Briggs, R. B.	ORNL-3936	/
42	1966	MSRE Design and Operations Report.	S.E. Beall, R.H. Guymon.	ORNL-TM-733, 2ND.REVISION	/

43	1966	Summary of molten-salt breeder reactor design studies	Bauman, H.F.; Bettis, E.S.; Cater, W.L.; McDonald, W.B.; Robertson, R.C.; Westsik, J.H.	ORNL/TM-1467	/
44	1966	Simulators for training Molten-Salt Reactor experiment operators	Ball, S. J.	ORNL/TM-1445	/
45	1967	Molten-Salt Reactor Program semiannual progress report for period ending February 28, 1967.	Rosenthal, M. W.; Briggs, R. B.; Kasten, P. R.	ORNL-4119	/
46	1967	EVALUATION OF THE MOLTEN SALT REACTOR EXPERIMENT HASTELLOY N SURVEILLANCE SPECIMENS: FIRST GROUP.	McCoy, H.E. Jr.	ORNL-TM-1997	10.2172/4493950
47	1967	INVESTIGATION OF ONE CONCEPT OF A THERMAL SHIELD FOR THE ROOM HOUSING A MOLTEN – SALT BREEDER REACTOR.	Crawley, W. K.; Rose, J. R.	ORNL/TM-2029	/
48	1967	Molten-Salt Reactor Program semiannual progress report for period ending August 31, 1966.	Briggs, R. B.	ORNL-4037	/
49	1967	Molten-Salt Reactor Program semiannual progress report for period ending August 31, 1967	Briggs, R. B.; Kasten, P. R.; Rosenthal, M. W.	ORNL-4191	/
50	1968	Molten-Salt Reactor Program semiannual progress report for period ending February 29, 1968.	Rosenthal,M.W.; Briggs,R.B.; Kasten,P.R.	ORNL-4254	/
51	1968	PHYSICAL PROPERTIES OF MOLTEN-SALT REACTOR FUEL, COOLANT, AND FLUSH SALTS.	Cantor, S.	ORNL-TM-2316	10.2172/4492893
52	1968	Zero-power physics experiments on the molten- salt reactor experiment	Ball, S. J.; Engel, J. R.; Haubenreich, P. N.; Kerlin, T. W.; Prince, B. E.	ORNL-4233	/

53	1970	Molten-Salt Reactor Program semiannual progress report for period ending August 31, 1969	/	ORNL-4449	/
54	1970	Quality-assurance practices in construction and maintenance of the Molten-Salt Reactor experiment	B.H. Webster.	ORNL/TM-2999	/
55	1970	Frequency-Response Testing of the Molten- Salt Reactor Experiment	Steffy, R. C., Jr.	ORNL/TM-2823	/
56	1970	REMOVAL OF TRITIUM FROM THE MOLTEN SALT BREEDER REACTOR FUEL	Shapiro, M. D.; Reed, C. M.	ORNL-MIT-117	/
57	1970	Engineering development studies for Molten-Salt Breeder Reactor processing	McNeese, L.E.	ORNL/TM-3053	/
58	1970	Fluid dynamic studies of the Molten-Salt Reactor Experiment (MSRE) Core	R.J. Kedl.	ORNL/TM-3229	/
59	1970	Plans for post-operation examination of the Molten- Salt Reactor Experiment	Haubenreich, P. N.; Richardson, M.	ORNL/TM-2974	/
60	1970	Critique of the Molten-Salt Reactor Experiment a collection of comments submitted by persons associated with the reactor	Guymon, R. H.	ORNL/CF-70-9-3	/
61	1970	Reactor power measurement and heat transfer performance in the Molten Salt Reactor experiment	Gabbard, C. H.	ORNL/TM-3002	/
62	1970	Spray, mist, bubbles, and foam in the Molten Salt Reactor Experiment	Engel, J. R.; Haubenreich, P. N.; Houtzeel, A.	ORNL-TM-3027	/
63	1970	Molten-Salt Reactor Program semiannual progress report for period ending February 28, 1970	Briggs, R.B.; Kasten, P.R.	ORNL-4548	/
64	1970	TWO-FLUID MOLTEN-SALT BREEDER REACTOR DESIGN STUDY (STATUS AS OF JANUARY 1, 1968)	Robertson, R.C.; Briggs, R.B.; Smith, O.L.; Bettis, E.S.	ORNL-4528	10.2172/4093364

65	1971	PREPARATION AND HANDLING OF SALT MIXTURES FOR THE MOLTEN SALT REACTOR EXPERIMENT.	Shaffer, J.H.	ORNL-4616	10.2172/4074869
66	1971	Molten-Salt Reactor Program semiannual progress report for period ending August 31, 1970	Rosenthal, M.W.; Briggs,R.B.; Haubenreich,P.N.	ORNL-4622	/
67	1971	CONCEPTUAL DESIGN STUDY OF A SINGLE-FLUID MOLTEN- SALT BREEDER REACTOR.	Robertson, R.C.	ORNL-4541	10.2172/4030941
68	1971	Engineering development studies for molten-salt breeder reactor processing no. 2	Mcneese, L. E.	ORNL-TM-3137	/
69	1971	Engineering development studies for molten-salt breeder reactor processing no. 5	Mcneese, L. E.	ORNL-TM-3140	/
70	1971	Engineering development studies for molten-salt breeder reactor processing no. 6.	Mcneese, L. E.	ORNL/TM-3141	/
71	1971	Engineering development studies for molten-salt breeder reactor processing no. 3	Mcneese, L. E.	ORNL-TM-3138	/
72	1971	ENGINEERING DEVELOPMENT STUDIES FOR MOLTEN-SALT BREEDER REACTOR PROCESSING NO. 4	Mcneese, L. E.	ORNL-TM-3139	/
73	1971	An evaluation of the Molten-Salt Reactor Experiment Hastelloy N Surveillance Specimens fourth group	H.E. McCoy, Jr.	ORNL/TM-3063	/
74	1971	Operation of the Sampler-Enricher in the Molten Salt Reactor Experiment	Gallaher, R. B.	ORNL-TM-3524	/
75	1971	Xenon behavior in the Molten Salt Reactor Experiment	Engel, J. R.; Steffy, R. C., Jr.	ORNL/TM-3464	/
76	1971	Molten-Salt Reactor Program semiannual progress report for period ending February 28, 1971.	Briggs, R. B.; Haubenreich, P. N.; Rosenthal, M. W.	ORNL-4676	/
77	1972	DEVELOPMENT STATUS OF MOLTEN-SALT BREEDER REACTORS.	/	ORNL-4812	10.2172/4622532
78	1972	Molten-Salt Reactor Program semiannual progress report for period ending February 29, 1972	/	ORNL-4782	/
----	------	--	--	--------------	------------------
79	1972	Molten-Salt Reactor Program: Semiannual progress report for period ending August 31, 1971.	Rosenthal, M.W.; Briggs,R.B.; Haubenreich,P.N.	ORNL-4728	/
80	1972	Engineering development studies for molten-salt breeder reactor processing no. 8.	Mcneese, L. E.	ORNL/TM-3258	/
81	1972	Engineering development studies for molten-salt breeder reactor processing no. 9.	Mcneese, L. E.	ORNL/TM-3259	/
82	1972	Engineering development studies for molten-salt breeder reactor processing no. 10	Mcneese, L. E.	ORNL/TM-3352	/
83	1972	Engineering development studies for molten-salt breeeder reactor processing no.7	Mcneese, L. E.	ORNL/TM-3257	/
84	1972	The migration of a class of fission products (noble metals) in the Molten-Salt Reactor Experiment	Kedl, R.J.	ORNL-TM-3884	/
85	1972	A Study of Fission Products in the Molten- Salt Reactor Experiment by Gamma Spectrometry.	Houtzeel, A.; Dyer, F.F.	ORNL-TM-3151	/
86	1972	Development of a Venturi Type Bubble Generator for Use in the Molten-Salt Reactor Xenon Removal System	Gabbard, C. H.	ORNL-TM-4122	10.2172/12784156
87	1974	Molten-salt Reactor Program quarterly progress report for period ending October 31, 1957	Macpherson, H. G.	ORNL-2431	/
88	1975	Molten-Salt Reactor Program semiannual progress report for period ending February 28, 1975.	/	ORNL-5047	10.2172/4172896
89	1975	Method for calculating the steady-state distribution of tritium in a molten – salt breeder reactor plant	Briggs, R.B.; Nestor, C.W.	ORNL-TM-4804	10.2172/4246867

90	1975	Molten-salt reactor program. Semiannual progress report for period ending August 31, 1974.	Mcneese, L. E.	ORNL-5011	/
91	1975	Engineering development studies for molten-salt breeder reactor processing No. 18	Hightower, J.R. Jr.	ORNL-TM-4698	10.2172/4197837
92	1975	Engineering development studies for molten-salt breeder reactor processing No. 19	Hightower, J.R. Jr.	ORNL-TM-4863	10.2172/4190786
93	1975	Fission product behavior in the Molten Salt Reactor Experiment	Compere, E.L.; Kirslis, S.S.; Bohlmann, E.G.; Blankenship, F.F.; Grimes, W.R.	ORNL-4865	10.2172/4077644
94	1976	Molten-salt reactor program. Semiannual progress report for period ending February 29, 1976	Mcneese, L. E.	ORNL-5132	10.2172/7239598
95	1976	Engineering development studies for molten-salt breeder reactor processing No. 20	Hightower, J.R. Jr.	ORNL-TM-4870	10.2172/4096577
96	1976	Engineering development studies for molten-salt breeder reactor processing No. 21	Hightower, J.R. Jr.	ORNL/TM-4894	10.2172/7364782
97	1976	Temperature gradient compatibility tests of some refractory metals and alloys in bismuth and bismuthlithium solutions	DiStefano, J.R.; Cavin, O.B.	ORNL/TM-5503	10.2172/7131780
98	1976	Measurement of mass transfer coefficients in a mechanically agitated, nondispersing contactor operating with a molten mixture of LiFBeF/sub 2/ThF/sub 4/ and molten bismuth	Brown, C.H. Jr.; Hightower, J.R. Jr.; Klein, J.A.	ORNL-5143	10.2172/7329118
99	1976	Evaluation of alternate secondary (and tertiary) coolants for the molten-salt breeder reactor	Kelmers, A. D.; Baes, C. F.; Bettis, E. S.; Brynestad, J.; Cantor, S.; Engel, J. R.; Grimes, W. R.; McCoy, H. E.; Meyer, A. S.	ORNL/TM-5325	10.2172/7351862

100	1977	Status of telluriumhastelloy N studies in molten fluoride salts	Keiser, J. R.	ORNL/TM-6002	10.2172/7295251
101	1977	Engineering tests of the metal transfer process for extraction of rare-earth fission products from a molten-salt breeder reactor fuel salt	Savage, H.C.; Hightower, J.R. Jr.	ORNL-5176	10.2172/7316028
102	1977	Decommissioning study for the ORNL Molten- Salt Reactor Experiment (MSRE)	Cagle, C. D.; Pugh, L. P.	ORNL/CF-77/391	/
103	1978	Status of materials development for molten salt reactors	McCoy, Jr., H. E.	ORNL/TM-5920	10.2172/5195742
104	1978	Molten-salt reactors for efficient nuclear fuel utilization without plutonium separation	Engel, J.R.; Grimes, W.R.; Rhoades, W.A.; Dearing, J.F.	ORNL/TM-6413	10.2172/6650305
105	1979	Development status and potential program for development of proliferation-resistant molten-salt reactors	Engel, J.R.; Bauman, H.F.; Dearing, J.F.; Grimes, W.R.; McCoy, H.E. Jr.	ORNL/TM-6415	10.2172/6368411
106	1979	Nuclear performance of molten salt fusionfission symbiotic systems for catalyzed DD and DT reactors	Ragheb, M.M.H.; Santoro, R.T.; Barnes, J.M.; Saltmarsh, M.J.	ORNL/TM-6560	10.2172/6312800
107	1980	Actinide separations : based on a symposium sponsored by ACS Division of Industrial and Engineering Chemistry at the ACS/CSJ Chemical Congress (177th ACS national meeting), Honolulu, Hawaii, April 3-5, 1979	Navratil, James D.; Schulz, Wallace W.	/	10.1021/bk-1980-0117
108	1980	Conceptual design characteristics of a denatured molten- salt reactor with once-through fueling	Engel, J.R.; Bauman, H.F.; Dearing, J.F.; Grimes, W.R.; McCoy, H.E.; Rhoades, W.A.	ORNL/TM-7207	10.2172/5352526
109	1980	Mini-assessment of advanced technology options for NASAP: homogeneous molten salt sustainer reactor; graphite-moderated heterogeneous gas core reactor.	Barrett, R. J.; Gahan, E. J.; Nugent, G.; Reyer, R. J.; Santoro, R. T.; Schwartzberg, R. L.	ORNL/TM-7195	/

110	1996	A descriptive model of the Molten Salt Reactor Experiment after shutdown: review of FY 1995 progress	Del Cul, G. D.; Toth, L. M.; Williams, D. F.	ORNL/TM-13142	/
111	1996	Thermal analysis to support decommissioning of the molten salt reactor experiment.	Borum, R. N.; Morris, D. G.; Park, J. E.; Sulfredge, C. D.; Williams, P. T.	ORNL/TM-13026	/
112	2000	System requirements document for the Molten Salt Reactor Experiment ²³³ U Conversion System	Aigner, R. D.	ORNL/TM-1999/287, REV.0	/
113	2001	Conversion of uranium-containing materials retrieved from the Molten Salt Reactor Experiment into stable oxides for final storage or disposition [electronic resource]: results of the first full-scale prototype test of burning of uranium- laden charcoal in oxygen.	Del Cul, G. D.; Icenhour, A. S.; Simmons, D. W.; Caja, J.	ORNL/TM-2000/296	/
114	2002	Management Self-Assessment Report for the Building 4501 Depressurization of Sodium Fluoride Traps Containing Uranium from the Molten Salt Reactor Experiment at Oak Ridge National Laboratory, Oak Ridge, Tennessee	Harvey, G. A.	ORNL/TM-2002/239	/
115	2002	Management Self-Assessment Implementation Plan for the Building 4501 Depressurization of Sodium Fluoride Traps Containing Uranium from the Molten Salt Reactor Experiment at Oak Ridge National Laboratory, Oak Ridge, Tennessee	Fields, K. R.	ORNL/TM-2002/212	/

116	2016	Thorium Energy for the World [electronic resource]: Proceedings of the ThEC13 Conference, CERN, Globe of Science and Innovation, Geneva, Switzerland, October 27-31, 2013	Revol, Jean-Pierre.; Bourquin, Maurice.; Kadi, Yacine.; Lillestol, Egil.; de Mestral, Jean-Christophe.; Samec, Karel.	/	10.1007/978-3-319-26542- 1
118	2016	7th International Symposium on High-Temperature Metallurgical Processing: proceedings of a symposium sponsored by the Pyrometallurgy Committee of the Extraction and Processing Division (EPD) of the Minerals, Metals & Materials Society (TMS) held during TMS 2016, 145th Annual Meeting & Exhibition, February 14-18 Downtown Nashville, Tennessee, Music City Center	Hwang, Jiann-Yang	/	10.1002/9781119274643
119	2017	TMS 2017 146th Annual Meeting & Exhibition Supplemental Proceedings	The Minerals, Metals, & Materials Society.	/	10.1007/978-3-319-51493- 2